

Pri nakupu
ne pozabite
na kavo

Živila
KRANJ

Ogled taborišča Renicci

Komisija za zapornike in internirance pri Zvezi borcev v Ljubljani bo v oktobru organizirala skupno s Turističnim podjetjem Kompas v Ljubljani, tridnevno potovanje v Italijo, kjer je med drugo svetovno vojno trpelo na tisoče naših ljudi. Potovanje je predvideno 29., 30. in 31. oktobra, da bi udeleženci tako obiskali pokopališča umrlih tovarišev. Potovali bodo skozi Bologno, Firenzo v Renicci, kjer bodo obiskali nekdanja taborišča in pokopališča. Potovanje pa bodo nadaljevali v Rimini, nato pa obiskali najstarejšo republiko na svetu San Marino. Vrnili se bodo preko Ravenna, Mestera in Trsta v Ljubljano. Prijave za potovanje sprejema podjetje Kompas v vseh svojih poslovalnicah. Dodatna pojasnila pa zainteresirani lahko dobijo na občinskih odborih ZZB NOV.

A. Z.

Popravek

V sobotni številki smo objavili obširnejše izveščke iz urbanističnih programov radovljiške ravni in Bleda, hkrati s pozivom na javno razpravo. Tiskarski škrat pa je na 15. strani urbanistični program spremenil v turističnega, tako da se naslov pravilno glasi

URBANISTIČNI PROGRAM RADOVLJSKE RAVNI IN KROPARSKO-DOBRAVSKEGA PODROČJA

Prosimo bralce, da nam neljubo pomoto oprostite in popravek upoštevajo.

Uredništvo

V nedeljo, 9. oktobra ob 20.30
na Titovem trgu v Kranju

Kranj proti Izoli

Velika javna oddaja s quizom

RTV Ljubljana pripravlja v okviru javne radio-televizijske oddaje tekmovanje med mestima Kranj in Izola. Pod naslovom »TEKMUJTE Z NAMI« bo v nedeljo prva letošnja tovrstna prireditev v Kranju. Oddaja obsega tekmovalni in kulturno zabavni del. Ekipe iz Kranja in Izole se bodo pomerile v najrazličnejših zanimivih »disciplinah«. Zato bo Titov trg v Kranju že v soboto popoldan zaprt za parkiranje vseh motornih vozil. Na trgu bodo na vidnih mestih razstavljeni televizijski sprejemniki. Oddaja bo ob vsakem vremenu; veliko pa naj bi k njenemu uspehu pripomogli gledalci na trgu. Več o tekmovanju bomo pisali v sobotni številki.

A. Žalar

Pred revizijo pokojnin

S posebnim zakonom, ki ga je sprejela zvezna skupščina v juliju letos, je bilo službi socialnega zavarovanja določeno, da ponovno pregleda vse priznane pokojnine v letu 1965 in letošnjem letu ter jih prilagodi temu zakonu. Komunalni zavod za socialno zavarovanje v Kranju bo revizijo opravil še do konca letošnjega leta. Zajeti ne bodo le tisti, ki prejemajo varstveni in borčevski dodatek.

Služba socialnega zavarovanja bo torej pri posameznih gospodarskih organizaci-

jah ponovno preverila, če ni bilo kakih nepravilnosti pri upokojitvah, kot na primer povečan osebni dohodek zaradi upokojitve, nadalje če so bili osebni dohodki, ki so se šteli v pokojninsko osnovo, kriti s splošnim aktom delovne organizacije in če je ta akt v skladu z zakonom in podobno. V kolikih primerih bo revizija pokojnine opravljena, za sedaj še ni mogoče predvideti, ker služba zavoda šele pregleduje posamezne dosjeje, iz katerih je razvidno ali bo revizija potrebna ali ne.

— sš

V soboto dopoldne so na nihalni žičnici na Voglu slavili jubilej. Ta dan se je z žičnico peljal polmilijonti petnik Lojze Logar iz Bohinjske Bistrice. Podjetje Transturist iz Škofje Loke ga je nagradilo z enoletno prosto vstopnico na vseh žičnicah na Voglu. Prav tako so nagradili enega potnika pred njim in za njim, Darka Skodo iz Sevnice in Miro Vrečko iz Ljubljane, z 20 prostimi vožnjami na nihalki.

Nihalna žičnica na Voglu je pričela obratovati julija leta 1964. V letu 1965 je prepreljala 191.935 potnikov, od tega 170.806 domačinov in 21.129 inozemcev »Razmejitve« v sedanjem skupnem številu potnikov znaša v odstotkih 70:30 v korist domačih gostov.

— pe

S seje radovljiške občinske skupščine

Oddelek za NZ ni policija

Porast alkoholizma pri mladoletnikih — Gostinci ne spoštujejo zakonskih predpisov o prepovedi točenja alkohola vinjenim in mladoletnim ljudem, inšpekcijske službe pa tega ne nadzirajo — »Ni vstopa!« na vratih oddelka za notranje zadeve — Lokacija zaporov v Radovljici ni primerna

Na zadnji seji skupščine občine Radovljica, ki je bila v petek prejšnji teden (30. septembra), se je ob obravnavanju poročila o delu uprave za notranje zadeve Kranj za preteklo leto razvila živahna razprava, ki ni ostala samo v vsebinskih okvirih poročila, ampak se je dotaknila tudi dela občinskega oddelka za notranje zadeve in dela uprave za notranje zadeve nasploh. Odborniki so kritizirali tudi to, da se poročilo o delu v preteklem letu obravnava šele zdaj.

Inž. Mikež je načel vprašanje zaprtosti organov za notranje zadeve, o mitu, ki se je spletel okrog njih, o njihovem vmešavanju v delo samoupravnih organov. »O tem bi se morali pogovarjati« (Nadaljevanje na 2. strani)

Oddelek za NZ ni policija

(Nadaljevanje s 1. strani)

jati, kajti take zaprtosti vase odslej ne sme biti več, spremeni bo treba določene metode dela. Sistem je bil doslej tak, da je bil oddelek za notranje zadeve občine nekaj posebnega, da so bili njihovi uslužbeni izločeni iz normalnega življenja v občini. Zakaj napis na vratih: Ni vstopa? Ljudje na ta oddelek niso prihajali tako kot drugam na občino, ampak nekam boječe. Sepetaje so se pogovarjali. Čeprav je oddelek za notranje zadeve povsem enakopraven vsem drugim občinskim oddelkom, smo vsi mislili, da je to nekaj prepovedanega. Ko smo razpravljali o zmanjševanju uslužbencev na občini, se tega oddelka nismo upali niti dotakniti. Ne kritiziram zato, da bi kritizirali, ampak zato, da to uvidimo in da poiščemo za naprej boljše oblike dela.

Predstavniki uprave za notranje zadeve Kranj Markovič in načelnik občinskega oddelka za notranje zadeve Kozine sta izpodbijala Mikeževe trditve o zaprtosti z naštevanjem, kolikokrat so pošiljali poročila občini in

druženopolitičnim organizacijam. »Tendence zapiranja vase ni bilo, to je neobjektivna ocena!« je dejal Markovič. »Službe UNZ so ugotavljale in analizirale kriminaliteto in druge pojave, nismo pa imeli sredstev, da bi tekoče reševali te zadeve, da bi preprečevali take pojave. Poročilo, ki je bilo predloženo odbornikom, je poskus angažirati javnost pri reševanju teh stvari. Ne glede na bodočo organizacijsko ureditev uprave za notranje zadeve je problematika namreč treba začeti reševati tam, kjer je — v občinah. Zato so pravilna stališča, da je to treba postaviti pred javnost. Negativni pojavi se namreč še v večji meri pojavljajo kot lani; v radovljiskih občinah je v letošnjem prvem polletju kriminaliteta porasla za 26 % v primerjavi z lanskim letom. Tako smo predvidevali. Vzroki niso le ekonomske narave, ampak so znatno širši. Treba jih je iskati v našem dinamičnem družbenem in ekonomskem življenju, ki ga spremlja nagla sprememba socialne strukture, povečanje zaposlenosti z veliko migra-

cijo delovne sile z dežele v mesto itd. Vse večja urbanizacija povzroča težave pri prilagajanju ljudi na nove življenjske pogoje, povzroča mnogo osebnih problemov, omogoča večjo anonimnost, težave v komuniciranju, predvsem pa ob zaostajanju v reševanju socialnih problemov negativno vpliva na položaj mladine in otrok.

V razpravi se je nazadnje izkristaliziralo, da je nekaj napak v delu oddelka za notranje zadeve v preteklosti res bilo (npr. zavlačevanje z izdajanjem vizumov, zasliševanja pred odhodom v tujino itd.), da pa je bilo to v dobrisni meri pogojeno s sistemom in da je v prihodnje treba to spremeniti, kajti taki postopki ne sodijo v pristojnost oddelka. Oddelek za notranje zadeve je upravni organ občine kot vsi drugi oddelki, »to ni policija«.

»Preseneča pa me,« je poudaril Markovič, Mikeževa konstatacija o vmešavanju organov za notranje zadeve v delo samoupravnih organov v podjetjih. Orientacija dela uprave za notranje zadeve to ni bila, morda

pa so tako delali nekateri posamezniki. Markovič je potem povedal, da so v podjetjih odkrivali in še bodo kriminaliteto in druge negativne pojave, da pa bodo morali v prihodnje pri tem še bolj sodelovati podjetja sama, ljudje v njih, tudi samoupravni organi, saj je to v interesu podjetij. Potem so govorili tudi o potrebi, da se okrepijo občinske postaje milice, da jih občine tudi financirajo, da je miličnike treba bolje plačati, da pa je milico treba tudi kadrovsko izboljšati. »Prizadevati si bo treba«, je poudaril predsednik Jere, »da bomo izboljšali kvaliteto dela milice in izobrazbeno strukturo kadra. Miličnik naj bi npr. imel veliko maturo.«

Podpredsednika dr. Rus in Cuznar sta govorila predvsem o porastu kriminala pri mladoletnih ljudeh, ki mu botruje alkohol. Največ kršitev se namreč zgodi v gostinskih lokalih ali po odhodu iz gostin. Gostinska podjetja predpisa o prepovedi točenja alkoholnih pijač vinjenim in mladoletnim osebam ne upoštevajo; odsotnost inšpekcijskih služb je tu več kot očitna. Pri obravnavanju tega problema pa ne gre le za to, da je vinjenost vzrok večini

prekrškov, temveč je tudi vzrok za hude primere kaznivih dejanj (tuboji, posilstva, poskusi posilstev itd.). »Skoda zaradi tega je velika«, je poudaril dr. Rus: »izpadi na delovnem mestu, prekrški, invalidnost, posledice alkohola v družini itd. Mladim in vinjenim ne bi smeli točiti alkohola, vendar jim ga povsod točijo. Predlagam, da bi lokale, kjer točijo le pijačo, zvečer ob določeni uri zaprli, gostince in inšpekcijo pa je treba opozoriti na izvajanje določila o prepovedi točenja alkohola mladoletnim in vinjenim.« Cuznar pa je povedal, da bi morali načrtno začeti z vzgojo mladine. »Socialne delavce, ki so zaposleni v administraciji, je treba dati tja, kamor sodijo. To bi problem mladinske kriminalitete precej rešilo. V občini so štirje socialni delavci, ki bi si morali zadati nalogo, da bi analizirali mladinsko kriminaliteto, se poglobili v vzroke in potem preko šol in vseh drugih institucij pa še z drugimi ukrepi sanirali sedanje nevezdrno stanje.«

O zaporih razprave sicer ni bilo veliko, vsi so le naglašali, da sedanja lokacija sredi Radovljice, ki je turistični kraj z velikimi perspektivami, ni primerna. A. Triler

Bodo v Škofji Loki le rešili komunalni problem?

Tudi pitna voda je draga

Ze dlje se v Škofji Loki ukvarjajo s problemom pitne vode. V Virškem, kjer je črpališče, namreč ni urejena kanalizacija in tako odplaka okužuje pitno vodo. Lani so morali pitno vodo v Virškem razkuževati.

Sedanja količina vode znaša le 20 litrov na sekundo, pred dvema leti pa so pričeli z veliko investicijo v Hotavljah, kjer so odkrili izvir, ki daje 90 litrov na sekundo. Načrt, da bi napeljali vodo iz Hotavelj, so morali začasno odložiti, ker občina ni sposobna investirati okoli 800 milijonov starih dinarjev.

Trenutna rešitev je zgraditi rezervoar na Kamnitniku. V ta rezervoar nameravajo črpati vodo ponoči, od tu pa bi se napajala višje ležeča področja. Tako bi bil mestni vodovod podnevi vsaj delno razbremenjen. Seveda je to le začasna rešitev.

V dela za vodovod iz Hotavelj je bilo vloženih že ne-

kaj čez 75 milijonov starih dinarjev, vendar je od tega prišlo iz občine le 69, 274.473 starih dinarjev. Vodovod Kranj je moral zaradi tega začasno gradnjo ustviti.

Na posvetovanju gospodarstvenikov loške občine so se sporazumeli, da je nujno potrebno nadaljevati z izgradnjo. V ta namen bosta občina in stanovanjsko podjetje zbirala denar. Predstavniki organizacij so poudarili, da je treba zbirati denar izključno na osnovi ekonomskih odnosov. Vse prevečkrat se dogaja, da pač plača tisti, ki ima denar, koristi od investicij pa imajo vsi.

Ker občina ni sposobna kriti visokih stroškov, so se že dogovarjali s prizadetimi. Vojska je v naseljenem letu že obljubila pomoč, nekaj denarja bodo verjetno dobili iz banke kot posojilo. Kaže da bo pri gradnji sodelovala tudi občina Kranj, saj bi bil s tem vodovodom rešen pe-reč problem pitne vode za Strazišče, Zabnico in okoliške vasi.

V 4 do 6 letih bo treba zbrati 800 milijonov starih dinarjev. To bi zadostovalo za potrebe v 30 letih. Investicija je nujna in prepotrebna, ker drugače se lahko zgodi, da bo Škofja Loka kmalu brez vode.

P. Colnar

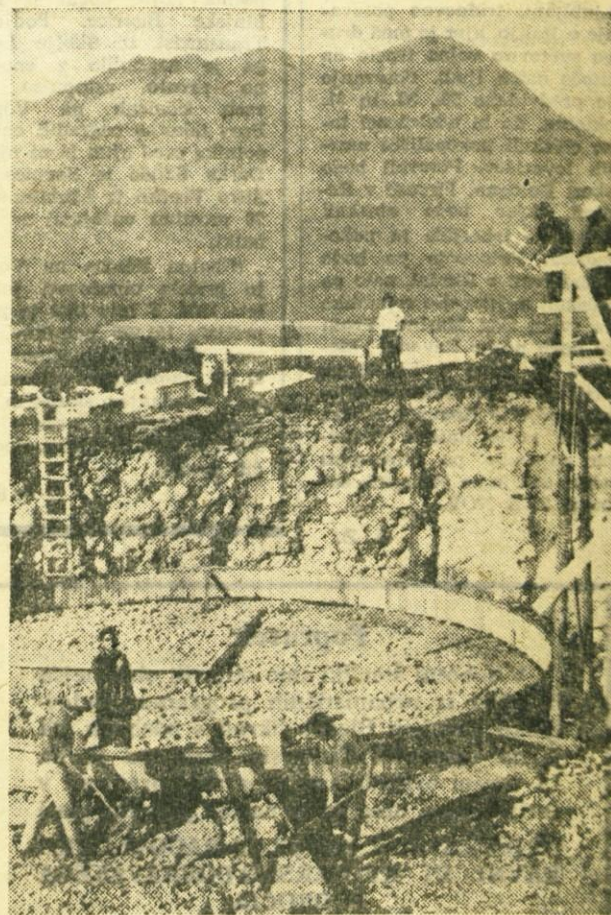
Predvolilna dejavnost na Jesenicah Zbiranje kandidatov

Spomladi bodo volitve

Ustava je uzakonila rotacijo vseh ljudi na voljenih funkcijah. Pri vsaki rotaciji se menja polovica poslancev, odbornikov in drugih voljenih ljudi. Volitve so na pragu. Občinski odbor SZDL na Jesenicah že dela osnutek programa dela za predvolilno dejavnost. Potrebno je pripraviti kriterije, katerim morajo zadostiti kandidati, zbrati možna imena morebitnih bodočih kandidatov, zbrati imena kandidatov, ki jih bodo predlagali na zborih volivcev, izvesti volitve. Vse to pa zahteva veliko zelo odgovornega dela.

Na Jesenicah spomladi preteče mandat trem republiškim poslancem, in sicer: poslancu republiškega zbora republiške skupščine tovarišu Francu Lebanu, članu socialno zdravstvenega zbora tov. Roku Globočniku in Mariji ing. Vičarjevi, članici organizacijsko političnega zbora republiške skupščine.

Prav tako spomladi preteče mandat 18 članom občinskega zbora občinske skupščine in 18 članom zbora delovnih skupnosti skupščine. To je polovica članov občinske skupščine, zato bodo volitve samo v vsaki drugi volilni enoti. Jože Vidie

REZERVOAR NA KAMNITNIKU — Dela za ureditev škofjeloškega »vodovodnega problema« so v teku. Najprej bodo uredili rezervoar na Kamnitniku, v katerega bodo preko noči črpali vodo, da bo tako lahko čez dan oskrboval višje ležeče kraje ter tako razbremenil vodovodno omrežje v konicah. Foto — F. Perdan

Gospodarske novice

ZUNANJA TRGOVINA V SEPTEMBRU

Po doslej znanih podatkih lahko pričakujemo v septembru izvoz v vrednosti 1,2 milijarde novih dinarjev. To bi bilo približno toliko kot avgusta, ko smo izvozili za 1.208 milijonov novih dinarjev blaga. Tudi uvoz bo, kot vse kaže, ostal na isti ravni kot avgusta: uvozili bomo za 1.711 milijonov novih dinarjev blaga.

MANJ PODJETIJ VEČ TRGOVIN

Po najnovejših podatkih je trenutno v vsej državi 8.239 trgovskih podjetij, kar je v primerjavi z letom 1962, ko jih je bilo 8.667, manj 5%. Vendar statistiki hkrati ugotavljajo, da je od 1962. leta (43.866 poslovalnic) število poslovalnic do danes naraslo na 46.753 ali za 2.887. Počasi se torej v praksi uveljavlja spoznanje, da so samo večja trgovska podjetja sposobna zagotoviti hitro in prepotrebno modernizacijo trgovske mreže.

BREZ TEŽAV

Strokovnjaki jugoslovanske elektrogospodarske skupnosti predvidevajo, da v oktobru ne bo težav pri oskrbi z električno energijo. Akumulacije so polne in kljub manjšim padavinam v zadnjem času zagotavljajo polno obratovanje hidroelektrarn.

Seminar v Elanu

V dneh 6. in 7. oktobra bo tovarna športnega orodja »Elan« iz Begunj organizirala v Hotelu Jelovica na Bledu komercialni seminar za zastopnike vseh podjetij v Jugoslaviji, ki se bavijo s prodajo njihovih športnih rekvizitov. Tako si bodo udeleženci seminarja v četrtek dopoldne ogledali tovarno in obrata čolnov v Gorjah, popoldne pa jim bodo strokovnjaki prikazali novo kolekcijo smuči za sezono 1966/67 ter novosti v proizvodnji smuči, smučarske opreme in čolnov. V petek bo dvoje predavanj in demonstracija vezi firme Marker in Nikrom Maribor, italijanska firma Colmar pa bo prikazala najnovejše modne modele športne konfekcije (veterne jopiče, smučarske hlače in drugo). Podobne seminarje tovarna Elan prireja že več let.

Manjši dohodki — manjši izdatki

Na skupni seji obeh zborov Sob Jesenice, ki je bila pretekli teden, so razpravljali o gibanju gospodarstva in realizaciji družbenega plana občine Jesenice v I. polletju, o rebalansu proračuna občine, o poročilu o delu službe za prošnje in pritožbe ter še o nekaterih drugih predlogih.

Poročilo o gibanju gospodarstva in realizaciji družbenega plana občine Jesenice je bilo sprejeto s tem, da se ga v celoti posreduje gospodarskim organizacijam, predvsem tistim, ki niso dosegli

Eden izmed osrednjih problemov oziroma zapažanj o aktivnosti in delu samoupravnih organov je ta, da je na sejah vse tiho. Mnogi člani delavskih svetov, upravnih odborov in drugih izvoljenih organov so na sejah le poslušalci in glasovalci in ne posegajo v razprave.

Vse kaže, da je več vzrokov za tako stanje in da se bo s temi vzroki potrebno zavestneje spopasti. Sem sodi zakonodaja, ki v nemalo primerih še vedno zadržuje samoupravljanje v določenih okvirih, zatem represalije proti posameznim članom teh organov, ki so povedali kaj takega, kar je prizadelo vodilne ljudi in podobno.

Vendar se tokrat zamislimo o enem izmed vzrokov: sposobnosti proizvajalca, da bi kot član samoupravnih organov lahko posegal v razprave. Zapisniki teh organov kažejo, da so govorniki v glavnem med vodilnim — tehničnim osebjem in delavci strokovnih služb in da so razprave delavcev iz proizvodnje razmeroma zelo kratke, včasih obrobne, nebitvene.

Seveda nikakor ne sme in ne more biti pomislekov o tem, da bi navadnega delavca omejevali v pravicah samoupravljanja, marveč le o tem, kako dati možnost, da bi povprečni proizvajalec v resnici predstavljal jedro samouprave oziroma to, kar on

v bistvu je pri ustvarjanju dohodka.

Izhod se kaže zlasti v dveh smereh: — v usposabljanju proizvajalcev za sodelovanje v samoupravi in drugič v poenostavljanju raznih poročil in dokumentov, ki prihajajo pred samoupravne organe. Pri tem ne gre za nekaj novega, marveč za izpopolnjevanje že dosedanjih naporov v teh smereh.

Pri prvem vprašanju — usposabljanju samoupravljalcev kaže iskati elastičnejše oblike seminarjev in drugih vrst usposabljanja, da bi člani samoupravnih organov lažje poznali osnovne principe upravljanja. Tovariš Tito je dejal v Murski Soboti, da komunisti, če hočejo druge učiti, morajo sami nekaj vedeti. Ta neizpodbitna resnica se lahko delno razume tudi za samoupravljalce. Ko je pred kratkim tovariš Miha Marinko govoril političnemu aktivu Gorenjske o uveljavljanju smernic 4. plenuma, je tudi dejal, da delavci, ki nimajo niti osnovne šole niso in ne morejo bistveno prispevati k uveljavljanju delavskega samoupravljanja in da bi težje morali postaviti na strokovne delavce.

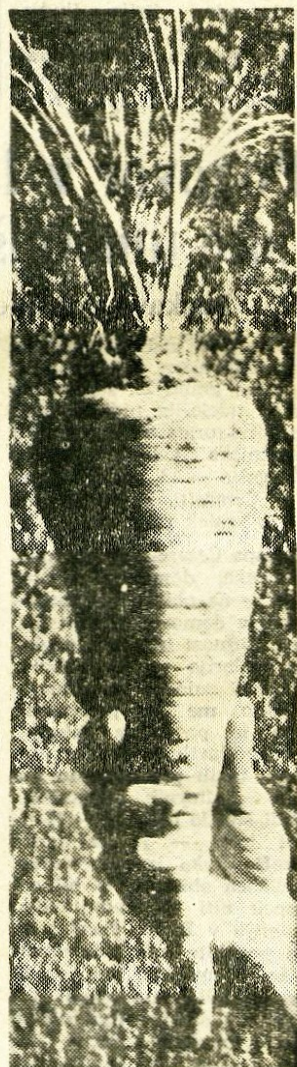
Toda pri usposabljanju delavcev v samoupravnih organih se poraja še druga misel — stimulacija tega usposabljanja in dela v teh organih. Na delavski univerzi v Kranju, Trzinu in tudi drugod so zadnja leta že omenjali pojave, da je velik interes za strokovno usposabljanje med delavstvom, da pa je čutiti manj, sploh premalo interesa za tečaje, seminarje in druge oblike usposabljanja samoupravljalcev.

Gramoznica v Cerkljah

Krajevna skupnost v Cerkljah je pred kratkim odprla oz. obnovila že pred leti izkoriščeno gramoznico. Pesek je zelo dober za zidavo, pa tudi za betonske temelje, krajevni skupnosti pa bo služil predvsem za posipanje cest in potov, pa tudi za vse ostale potrebe. — Č.

ker oni od tega nimajo neposredno nobene koristi, nobenega spricevala, nobene stimulacije. Tudi o tem vprašanju, ki priznamo ali ne, vendar obstaja, še nihče ni nič povedal.

In končno še drugo vprašanje: poenostavljanje administracije itn., da bi bilo vse gradivo samoupravljalcem bolj razumljivo. Tu gre v precejšnji meri za ostanke etatsistične dobe, ki ima svoje močne korenine vse do podjetij. Na sejah delavskih svetov često vidimo obsežne obračunske pole, formularje in poročila, ki so dostikrat zgolj namenjena bančnim in drugim organom, zelo daleč pa so od potreb same gospodarske organizacije.

DOBER PRIDELEK — Letošnja kmetijska letina je dobra, zato so nekateri pridelki tudi izredno veliki. Korenje na sliki (1,25 kg) je zrastle na zelenjavnem vrtu Katarine Čadež na Planini pri Kranju. Pred časom smo dobili tudi dva krompirjeva gomolja, težka 80 in 78 dkg, ki ju je pridelal kmet Slavko Urbanc iz Zadrage. Takih pridelkov pa je letos prav zaradi dobre letine precej — Foto: F. Perdan

Carinska služba v Kranju

Kot smo že poročali, je bila v soboto dopoldne v prostorih Javnih skladišč uradna otvoritev Carinske izpostave v Kranju. Otvoritvi so razen predstavnikov gospodarskih organizacij iz Kranja in okolice prisostvovali tudi predsednik skupščine občine Kranj Martin Košir in zastopniki Carinarnice Ljubljana.

V uvodnem govoru je direktor Carinarnice Ljubljana Marjan Urbančič med drugim poudaril, da je bila otvoritev carinske izpostave v Kranju nujna. Kranjsko področje je namreč zahtevalo posebno pozornost carinske službe, saj podatki o inozemskem blagovnem prometu kažejo, da mu kranjski bazen predstavlja četrtno celotnega slovenskega izvoza, medtem ko je delež uvoza nekoliko manjši.

Nedvomno bo kranjska industrija z novo carinsko služ-

bo mnogo pridobila, saj bo odpadlo kontaktiranje z Ljubljano, zmanjšali pa se bodo tudi transportni stroški in skrajšal čas za carinjenja. Čeprav bo v Kranju le izpostava Carinarnice Ljubljana, bo ta imela široke pristojnosti in bo lahko samostojno opravljala carinjenje v 22 oblikah carinskega postopka ter tako praktično opravljala enake posle kot Carinarnica v Ljubljani. Na koncu se je direktor Urbančič zahvalil vsem prisotnim posebej pa predsedniku občinske skupščine in predstavnikom tovarne Iskra, ki so največ pripomogli k ustanovitvi Carinske izpostave v Kranju. Za tem je predsednik Martin Košir v imenu občinske skupščine zaželel kolektivni izpostave veliko uspehov pri delu ter izrazil zadovoljstvo, da je Kranj dobil samostojno carinsko službo. S. Solar

planiranega poslovnega uspeha.

Svet za družbeni plan in finance je že na dveh predhodnih sejah ugotovil nenakomerno pritekanje dohodkov in občuten izpad proračunskih dohodkov, zato je predlagal obema zboroma nujne spremembe in dopolnitve proračuna občine Jesenice za letoš. Dosedanji proračun je predvideval dohodek v višini 14.470.900 N din, rebalansom pa se ta številka zmanjša na 12.625.360 N din, kar je precej manj kot je bilo prvotno predvideno. Razen 10-odstotne obvezne rezerve so sprejeli še sklep za 5-odstotno omejitev vseh proračunskih izdatkov. Svet za družbeni plan in finance bo med izvrševanjem proračuna sprejel po potrebi še druge ukrepe, ki bi bili potrebni za varčevanje s proračunskimi sredstvi.

Na seji so odborniki dali soglasje za ukinitve medobčinskega sklada za gradnjo in opremo bolnišnice na območju bivšega okraja Ljubljana. To je bil okrajni sklad, ki je po ukinitvi okrajev postal samostojen. Soglasje je bilo izdano; da se sredstva sklada za gradnjo bolnišnice prenesejo na klinične bolnice v Ljubljani, ki naj kot investitor izgradnje bolnišnice v Ljubljani postanejo pravni naslednik odpravljenega sklada.

Na seji so odborniki sprejeli pravila o gospodarjenju in razpolaganju s skupnimi rezervami gospodarskih organizacij v občini.

Iz poročila o delu službe za prošnje in pritožbe Sob Jesenice je razvidno, da so v lanskem letu obravnavali 144 zadev z različnih področij.

Pred mednarodnim filmskim festivalom »Sport in turizem« Več kot 90 filmov iz 14 držav

Nagrade »Beli Triglav«, »Srebrni Triglav« in »Bronasti Triglav« — delo akademskega kiparja Petra Černeta — za najboljše filme — Prikaz starih turističnih in športnih filmov, posnetih med obema vojnama

Poročali smo že, da bo od 13. do 16. oktobra v Kranju I. mednarodni filmski festival Sport in turizem. Festival se je poročil kot imperativ neke druge dobro zamišljene ideje, in sicer prvega mednarodnega seminarja o športu in turizmu, ki bo v istih dneh na Bledu pod pokroviteljstvom UNESCO. Ker bosta obe prireditvi hkrati, bo seminar nedvomno le spremiljoča prireditev festivala, saj bo na 16 in 35 mm traku prikazano tisto, kar danes srečujemo v življenju s poudarkom povezanosti med športom in turizmom in obratno.

Festival v Kranju je zato še večjega pomena kot je bilo prvotno zamišljeno. To dokazuje med drugim tudi veliko število prijavljenih filmov iz mnogih dežel, veliko naših producentov in pa dejstvo, da so v članstvu mednarodne žirije ljudje, katerih imena veliko pomenijo v svetovni kinematografiji in ki so že večkrat sodelovali v žirijah npr. v Kar-

lovih Varih in v Moskvi. Pomen festivala pa je z druge strani obogatila tudi »okrogla miza« Združenja filmskih režiserjev in scenaristov Jugoslavije, kjer bodo prvič pri nas razpravljali o športnem in turističnem filmu.

Za festival je prijavilo svoje filme že 14 držav. Francija je prijavila 10 filmov, CSSR, NDR in Poljska po 5,

ZDA, Madžarska in ZRN po 3, Kanada in Indija po 2 itd. Domači producenti so za festival pokazali veliko zanimanje, saj so prijavili kar 35 filmov. Svoje sodelovanje so najavili tudi Italijani, Bolgari in Belgijci. Pričakujejo, da bo skupno število filmov na festivalu več kot 90. Mednarodna žirija, ki jih bo ocenjevala, bo trem najboljšim podelila nagrade »Beli Triglav«, »Srebrni Triglav« in »Bronasti Triglav«; vsak zase so original, izdelan v lesu, v tehniki, po kateri je avtor, akademski kipar Peter Černe iz Ljubljane, včasih član atletske reprezentance kot tekmovalec v teku na 110 m ovire, postal znan v umetniških krogih. Žirija pa bo razen tega dodelila tudi 13 individualnih nagrad posameznim avtorjem in nagrado najboljšemu domačemu režiserju športnega filma, pokal redakcije lista »Sportska tribuna«. Pred pričetkom festivala bo posebna selekcijska komisija v Beogradu odločila, kateri filmi bodo prikazani v uradni konkurenci in kateri v informativni sekciji.

Kot uradni del festivalskega programa bodo prikazani tudi stari športni in turistični filmi, posneti med obema vojnoma. S takšnim retrospektivnim programom, ki bo zajel predvojna dela iz domače in tuje kinematografije, želijo povečati vrednost festivala v Kranju.

— at

Pogovor z lastnico rimske umetniške galerije

Laskave pohvale ugledne gostje

Otvoritve zadnje razstave treh likovnikov v galeriji na Loškem gradu 23. septembra se je udeležila tudi lastnica in direktorica velike rimske umetniške galerije Studio Margutto — 13. gospa Valentina Cesaretti. Zaposlili smo jo za kratek razgovor.

Gospa Cesaretti je po rodu Slovenka, doma iz Idrije. Bila je na obisku pri sorodnikih v domovini. Izkoristila je priložnost in prišla pogledat galerijo v Škofji Loki. Pobrali smo jo za mnenje.

»Zelo me je presenetila lepa in prostorna galerija. V Jugoslaviji je še vse premalo takih prostorov in teh vrst kulturnih dogodkov. Tudi število obiskov — 15 tisoč letos — je za mesto Škofja Loka izredno veliko. Tolikšen obisk ne bi bil neuspeh niti za srednjeveliko galerijo v Rimu. Predlagam, da povabite tudi tuje umetnike. Prepričana sem, da bi prav radi razstavljali pri vas, saj obiskovalcev očitno ne bi manjkalo.«

Zadnje besede so veljale direktorju muzeja v Škofji Loki in hkrati najzaslužnejšemu možu za velik uspeh galerije prof. Andreju Pavlovcu. Le-ta je menil, da bi bila organizacija take razstave povezana z nepremagljivimi težavami — denarnimi seveda. Morda kdaj pozneje, če bo skrb za kulturo pri nas dobila mesto, ki ji gre!

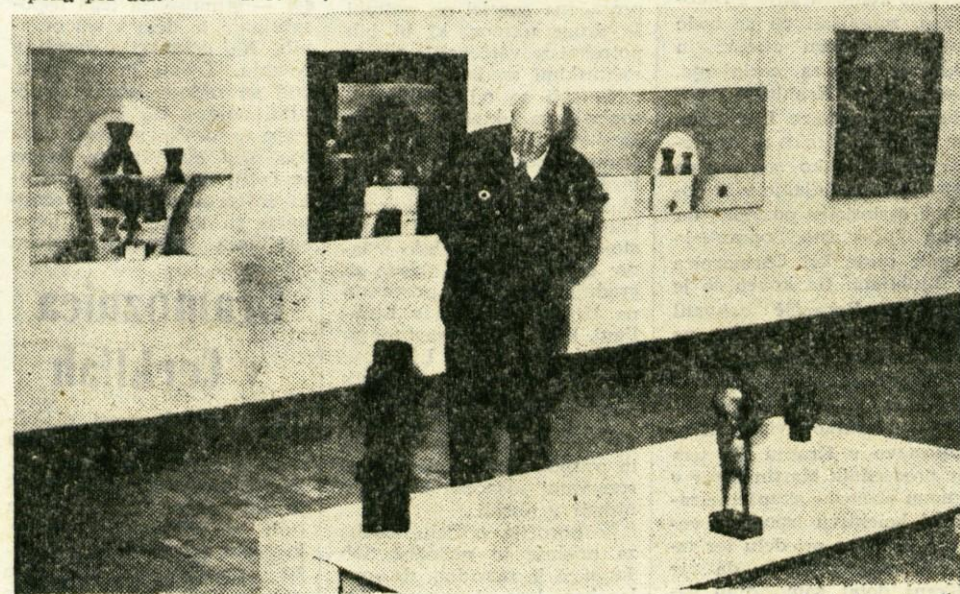
Poizvedli smo še, kdo vse razstavlja v galeriji SM — 13 v Rimu.

»Seveda je največ domačih, italijanskih razstavlav-

cev, toda vsako leto povabimo tudi precej tujih umetnikov. Od Jugoslovancev so v zadnjih nekaj letih pri nas razstavljali Makuc, Slana, Pregelj, letos pa smo povabili Miheliča in kiparja Tikeca. Upam, da bomo v prihodnosti stike z vašimi umetniki in galerijami še povečali.«

Za zaključek se je gospa Cesaretti pohvalno izrazila tudi o razstavljenih slikah in plastikah treh umetnikov. Najbolj so ji ugajala dela Dragice Čadež — Lapajne.

Ob slovesu smo prijazni sogovornici zaželeli veliko uspeha pri delu. I. G.

IZ GALERIJE NA LOSKEM GRADU — V galeriji zdaj razstavljajo Andrej Ajdlč, Dragica Čadež-Lapajne in Tone Lapajne — Foto: F. Perdan

V nekaj stavkih

LJUBLJANA: arheološki kolokvij o zgodnjem srednjem veku v Sloveniji — V ponedeljek je bil v Ljubljani v Narodnem muzeju kolokvij o zgodnjem srednjem veku v Sloveniji. T. Knez je prebral referat pokojnega J. Korošca o I. kongresu za slovensko arheologijo v Varšavi, J. Kastelic je poročal o kongresu v Salzburgu ob 1100-letnici Cirila in Metoda, B. Grafenauer o kongresu o Velikomoravski v Brnu, o bizantinskem poslanstvu na Velikomoravskem in o problemu analize arheoloških virov za zgodovinske namene, P. Korošec je govorila o kulturni opredelitvi slovanskega zgodnjega srednjega veka na ozemlju Vzhodnih Alp in o staroslovanskem grobišču ob cerkvi v Drulovki pri Kranju, Z. Vinski o orožju v starohrvatski državi do leta 1000, B. Marušič o nekaterih novostih zgodnesrednjeveške arheologije v Istri, V. Sribar o srednjeveškem grobišču v Krkavčah, o zgodnesrednjeveškem grobišču v naselbini v Podmelcu in o dosedanjih izsledkih raziskovanj na blejskem Otoku, T. Knez o staroslovanskih najdbah na Dolenjskem in v Beli krajini, A. Bolta o arheoloških izsledkih in problematiki na Rifniku pri Celju, A. Valič o staroslovanskih najdbah v Kranju, S. Petru o nekaterih zgodnjeh srednjeveških najdbah z Gorjancev, P. Petru o langobardski naselbini na Gori sv. Lovrenca nad Polhovim gradcem in S. Pahič o staroslovanskih grobovih v Brezju pri Zrečah. Kolokvij je zaključil ravnatelj Narodnega muzeja Jože Kastelic, ki je na osnovi referatov na kolokviju nanizal nekaj bistvenih ugotovitev in nalog slovenske zgodnesrednjeveške arheologije.

Vedno manj bralcev knjig

Prešernova družba je začela z vrsto dolgotrajnih akcij, ki naj bolj približajo knjigo delovnemu človeku, ki naj knjige, ki jih v Sloveniji izide sorazmerno veliko, bolj razširijo med ljudi. Nekatere ugotovitve Ljubljanskega Inštituta za sociologijo namreč kažejo, da je pri nas bralcev knjig vedno manj, da kar 40 % neposrednih proizvajalcev ne prebere na leto niti ene knjige. Ta podatek je verjetno zelo značilen za naše sedanje obdobje, obenem pa nas zavezuje, da naredimo vse za razširitev knjige med delovne ljudi. Ni treba namreč posebej poudarjati, kaj pomeni knjiga za duhovno razgibanost človeka in s tem za njegovo delovno sposobnost.

Da bi se stanje izboljšalo ali da se vsaj ne bi poslabšalo, začnemo Prešernova družba z nekaterimi akcijami. Začela bo izdajati časopis »Knjižna polica«, ki naj obvešča čim širši krog delovnih ljudi o najpomembnejših novostih na knjižnem trgu; objavljati bo odlomke, posredoval kritike in mnenja o knjigah in bo tako vplival na izostrevanje okusa bralcev. Bralce bo Prešernova družba združevala v klubih Prešernove družbe oz. v klubih ljubiteljev knjig, ki bodo prirejali književne večere, srečanja z avtorji, pogovore o knjigah, prirejali bodo knjižne razstave itn. Redni člani

Prešernove družbe bodo lahko kupili določeno število knjig drugih založb s 15 % popustom in se posluževali servisa Prešernove družbe. V okviru vplačilnih mesečnih obrokov bodo pri servisu lahko kupili katerokoli knjigo katerekoli založbe.

Razen časopisa »Knjižna polica« vsak mesec bodo redni člani za članarino 20 novih dinarjev prejeli konec leta knjižno zbirko, ki bo letos razen koledarja za leto 1967 vsebovala še tele knjige: roman »Poletje« Smiljana Rozmana, povest »Dvoboj« Antona P. Čehova, potopis »Otroci zemlje in morja« Vere in Aleša Beblerja in knjigo dr. Emilijana Cevca »Slovenska umetnost« z 32 stranmi slik v bakrotisku in 16 stranmi barvnih reprodukcij. Za doplačilo 4 ali 8 novih din pa boste prejeli še eno ali obe dodatni knjigi k redni zbirki, in sicer Janeza Trdine »Bajke« in R. Rackwitzja »Tuji svetovi — neznana morja« (poljudna zgodovina odkritij). Z vplačilom članarine se lahko poslužujete tudi vseh ugodnosti, o katerih smo pisali zgoraj.

Člani, ki so že plačali poverjenikom ali upravi 12 novih din članarine in ustrezen znesek za dodatni knjigi, želijo pa se poslužiti ugodnosti rednega članstva Prešernove družbe, naj najkasneje ob prijemu letošnje zbirke doplačajo še 8 novih din. Vsa naročila sprejemajo in dajejo pojasnila poverjeniki, knjigarne in Uprava Prešernove družbe, Ljubljana, pp. 41/I.

Te dni po sreću

Bivši podpredsednik indonezijske vlade dr. Subandrio je pred posebnim vojaškim sodiščem v Djakarti priznal, da je v naprej prejel poročilo o tem, da KP Indonezije pripravlja državni udar, ki naj bi ga izvedli 19. septembra lani. Izjavil je tudi, da je KP skušala vplivati na politiko vlade, da bi okrepila odnose z LR Kitajsko in ohladila odnose z Jugoslavijo in Sovjetsko zvezo. Obtožnica dr. Subandria bremeni, da mu je kitajski premier Ču En Laj svetoval, naj Indonezija ne vrne Sovjetski zvezi dolga sto milijonov dolarjev. Subandrio ni odgovoril na to obtožbo.

Demonstracije v Djakarti proti predsedniku Sukarnu se nadaljujejo. Baje do sedaj nihče od študentov ni bil teže ranjen. Vendar pa napisi na transparentih, kot na primer »K vragu Sukarno...« in podobni, položaj vse bolj zaostrejuje. Sukarno se je umaknil iz Djakarte v planinsko mesto Bogor.

Predsednik državnega sveta NDR Walter Ulbricht je ob odhodu iz Jugoslavije poslal brzojavko predsedniku republike Titu. V njej se iskreno zahvaljuje za gostoljubje med obiskom in poudarja, da bo leta veliko doprinesel k nadaljevi krepitvi medsebojnih odnosov.

V plemenskih spopadih v Nigeriji je bilo v zadnjih dneh ubitih najmanj tisoč ljudi. Neredi so se razmahili in razširili po vsej deželi. Nekateri menijo, da je v neredih izgubilo življenje celo več ljudi.

Nedavno je nad Vzhodnim Pakistanom divjal uragan, ki je terjal nad tristo žrtev. Brez strehe je ostalo okrog milijon ljudi. Uragan je uničil pridelke in pretrgal zveze z večino otokov v Bengalskem zalivu.

Sprejeti v Zvezo mladine

Pred kratkim je bila v domu JLA v Kranju majhna svečanost, sestanek aktivna zveze mladine Zlato polje, na katerem so sprejeli v članstvo ZM 22 aktivnih oficirjev in podoficirjev. Ob tej priložnosti jim na svečan način izročili članske izkaznice Zveze mladine Jugoslavije.

Aktiv zveze mladine Zlato polje je med najuspešnejšimi v kranski občini in v njem dela tudi nekaj mlajših starešin iz garnizona. M. P.

Referendum za vodovod in cesto Vodovod bodo gradili

Za vodovod »da«, za asfaltiranje »proti«

V soboto in nedeljo, 1. in 2. oktobra, je bil v Naklem in v Strahinju referendum za uvedbo krajevnega samoprispevka za gradnjo vodovoda Duplje — Strahinj — Naklo — Polica in za asfaltiranje ceste Naklo — Strahinj.

V 3. odstavku 137. člena statuta občine Kranj piše: Predlog, o katerem se glasuje na referendumu je sprejet, če se je glasovanja udeležilo več kot polovica volivcev in če je za predlog glasovala večina volivcev, ki so glasovali.

Za uvedbo krajevnega samoprispevka z gradnjo vodovoda so bili vpisani 904 volilci; od tega 850 v Naklem in 54 v Strahinju. Skupno je glasovalo 757 volivcev, in sicer 661 »za« in 92 »proti«. V Naklem je glasovalo 706 volivcev; od tega 614 za uvedbo samoprispevka, 88 jih je bilo proti uvedbi, štirje glasovalni listki pa so bili neveljavni. V Strahinju pa je

glasovalo 51 volivcev; od tega jih je 47 glasovalo »za« in štirje »proti«. Glasovanja se je torej udeležilo 84,18 odstotka upravičenih volivcev, od teh pa se je za samoprispevek odločilo 86,86 volivcev.

Za uvedbo krajevnega samoprispevka za asfaltiranje ceste Naklo — Strahinj pa je bilo vpisanih 234 volivcev. Glasovanja se je udeležilo 158 volivcev, od teh jih je 79 glasovalo za uvedbo samoprispevka, 74 pa proti. Pet glasovnic je bilo neveljavnih. V odstotkih se je glasovanja udeležilo 67,56 upravičenih volivcev, za samoprispevek pa se jih je odločilo 50 odstotkov.

Tako je bila glede na 3. odstavek 137. člena statuta občine Kranj možnost uvedbe samoprispevka za asfaltiranje ceste Naklo — Strahinj zavržena.

A. Zalar

Manj naročil za opeko

Proizvodnja v avgustu in osem mesečna proizvodnja industrije v radovljiški občini neoloko zaostajata za dinamiko plana (za 2% manj kot osem dvanajstin letnega plana), čeprav sta za 4% višji kot v enakem obdobju lani. V avgustu je bila v primerjavi z lanko nižja proizvodnja v Verigi (za 17%), v TIO (za 8%), v LIP Bled (za 12%), v Vezeninah Bled (za 46%) in v Opekarni v Dvorski vasi (za 44%). Močno pa so v tem mesecu prekoračili lanko proizvodnje Plamen, Iskra Otoče, Elan, Sukno in Almira.

Osem mesečni rezultati pa kažejo v primerjavi z lanskim letom slabšo proizvodnjo v Verigi, LIP in Opekarni Dvorska vas, veliko več kot lani pa so naredili v Kemični tovarni Podnart, Elanu in Almiri.

Po vrstah izdelkov je padla proizvodnja vijakov v Verigi, žebeljev v Verigi in Plamenu, merilnih transformatorjev v Iskri Otoče, žaganega lesa v LIP ter mikanega in česanega blaga v Suknu Zapuže, Veriga ni dosegla plana za avgust zaradi pomanjkanja naročil in pomanjkanja osnovnega materiala. Tudi TIO ima težave zaradi pomanjkanja naročil. Iskri v Otočah primanjkuje domačega reprodukcijskega materiala, v Iskri v Lipnici pa so dopusti zavirali proizvodnjo. Tudi Kemična tovarna ima

težave z uvoženim reproduktivnim materialom. Proizvodnja žaganega lesa v LIP je nekoliko manjša zaradi manjšega dovoza hlodovine in okvare strojev. Zmanjšalo se je povpraševanje po stavbnem pohištju zaradi majhne investicijske dejavnosti. Tempo proizvodnje v Elanu so v začetku avgusta ovirali dopusti. Almira ima težave s kvaliteto naravne in vnelene preje.

Izrazit je padec proizvodnje votle opeke v Opekarni v Dvorski vasi. Letošnja osem mesečna proizvodnja je za 33% slabša od lanske. Naročil je vse manj. Do konca avgusta lani so naredili 2.670.600 kosov opeke, v enakem času letos pa le 1.977.900 kosov.

4

Naše največje visokogorsko turistično središče na Voglu pred izgradnjo

Bohinj v znaku številke 3

Do konca prihodnjega leta narejen sistem Vogel — Letošnja investicija 490 milijonov starih dinarjev — Komna in Kobla čakata

Turistično, prometno in gostinsko podjetje Transturist iz Škofje Loke je že sredi izvajanja svojih načrtov za kompleksno turistično obdelavo Bohinja in njegove okolice. Trenutno obnavljajo v Bohinju 4 hotele. Največ dela pa je te dni na Voglu. Kaže, da nameravajo obdelati celotno področje v znaku številke tri. Trije zimskešportni centri bodo v Bohinju: Vogel, Komna in Kobla. Komna in Kobla bosta morali še nekaj časa počakati. V prvem planu je sedaj Vogel, ki ga »obdelujejo« zopet v znaku številke tri, v znaku treh območij: Prvi Vogel, Kratki plaz — Konta in Zadnji Vogel. Na tiskovni konferenci, ki jo je priredilo podjetje v soboto, smo izvedeli največ o treh področjih iz Vogla.

PRVI VOGEL

Kot doslej bo pripeljala na to področje turiste nihalna žičnica (od 557 m visokega Ukanca do 1537 m visoke Rjave skale). Vživimo se malo v turista, ki bo obiskal področje konec prihodnjega leta.

Levo od Rjave skale so primerna smučišča za smučarsko šolo z vlečnico Storeč (te še ne bodo zgradili). V neposredni bližini je vlečnica Brunarica, ki služi otrokom. Smučišča ob njej so primerna za to, da starši pustijo svoje najmlajše in se lahko sami brez skrbi odpeljejo z vlečnico Križ na prvo področje — Prvi Vogel. Od tu se bodo lahko povzpeli še višje ali pa se spuščali zaradi kontrole otrok.

Od Riave skale bo vodila

enosedežnica Orlova glava na 1665 m visoke Orlove glave.

KRATKI PLAZ — KONTA

Od Orlovih glav nas bo peljal drugi del enosedežnice dalje na 1800 m visok plato pod Sijo (1830 m). To bo najvišja točka tega področja. Mogoče se bo spustiti nazaj na Orlove glave ali pa na Konta (1611 m), od koder bo vodila vlečnica na Kratki plaz (1741 m). Tudi iz kratkega plazu je mogoča smuka nazaj na Konta ali pa na Orlove glave. Na Kontu sta mogoči celo dve poti. Za boljše smučarje težja ob sami vlečnici kratki plaz, za slabše pa lahka, ki je malo daljša.

Od zgornje postaje vlečnice »Križ« bo vodila težja smučarska steza tudi proti vnož-

ju vlečnice Konta, ki pa za sedaj še ne bo narejena.

ZADNJI VOGEL

Zadnji Vogel bo predstavljala tretje smučarsko področje. Sedežnica, ki bo vodila na 1434 m visok vrh sicer še ne bo prihodnje leto zgrajena, vendar pa bodo ob njem že tekale lepe proge. Z vrha Sije oziroma Platoja ali pa v loku od Orlovih glav je do bližine Zadnjega Vogla narejena naravna smučarska proga. Kasneje nameravajo narediti preko Konjske ravni srednje težko smučarsko progo, po kateri se bo lahko smučar pripeljal vse do Ukanca.

DO KONCA 1967

Vogel naj bi dobil obliko, o kateri smo govorili, do konca leta 1967. V ta namen bo letos porabljenih 490 milijonov starih dinarjev. Za dokončno ureditev pa bodo potrebovali še 500 milijonov starih dinarjev.

Zanimivo je, da se vsa podjetja, ki grade na Voglu, izredno natančno držijo rokov (Monter Dravograd, Tehnik Škofja Loka in Bohinjsko gradbeno podjetje), tako, da pri gradnji ne prihaja do no-

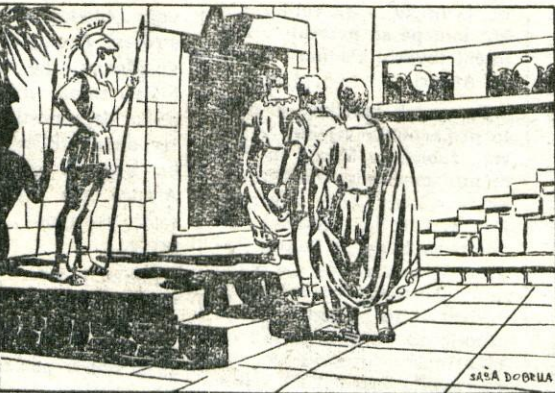
benih zastojev. Skoraj gotovo je, da jim bo uspel prvi del načrta. Nerešeno je še vprašanje dokončne ureditve, za kar je vprašanje 500 milijonov kredita. Po zagotovilih predstavnikov Transturista so poslovne banke že uvidele, da je najbolje vlagati denar najprej v ureditev visokogorskih centrov.

Vogel bo tako postal še privlačnejši kot je že sedaj. V visini ne nameravajo graditi novih zgradb za prenočevanje. V načrtih imajo, da naj bi tu teklo športno-rekreacijsko življenje, zabavni prostor s penzijskimi zmogljivostmi pa naj bi ostal v Bohinju.

Kaže, da bo Bohinj na ta način postal naš prvi turistični center, ki bo imel enako pomembno vlogo pozimi kot poleti. Hotelirji bodo tako ob svoje tradicionalno »zimsko spanje«, vendar smo prepričani, da se nad tem ne bodo pritoževali, saj tudi sami vlagajo v izgradnjo velike naprave, ker vedo, da jim to pomeni večji zaslužek.

P. Colnar

OPOMBA — Morda je naštevavanje imen za bralca, ki ne pozna Vogla, malo nerazumljivo, vendar se drugače ne da opisati vseh načrtov, ki so v zvezi z Voglom. Ko gar zanima teren naj si ga ogleda, saj žičnica vozi vsak dan ob vsaki uri.

PANORAMA • PANORAMA • PANORAMA • PANORAMA • PANORAMA • PANORAMA • PANORAMA • PANORAMA

Paberki iz preteklosti

V sredo, 31. januarja 1866 so »Novice gospodarske, obrtniške in narodne« med drugim objavile tudi tole:

»Izpod Ljubelja na Gorenjskem 20. januarja. T. (Ena, ki je vredna, da se v »Novice« zapiše). Včeraj dopoldne prižene neki kmet iz bližnje kovorske fare kravo v Tržič ter jo pelje naravnost k tukajšnji okrajni gosposki. Prišedši s kravo v vežo ga vprašajo okrog stoječi, kaj da misli z živinčelom? Kmet pa togoten veli: »Prigal sem kravo za dolžne 3 gold., za katere so me zarubili, da jim ne bo treba samim po njo hoditi« — ter hoče v kancelijo. Zena, ki je tudi kravo v Tržič spemila, prosi moža, naj se ne obnaša nesposobno. Kmet pa ne mara za opomin, ter kriči: »Primaruha da ne jenjam! tukaj je krava; plačajte se, meni pa dajte nazaj, kar je odveč, da vam ne bode treba potov, meni pa ne novih stroškov!« Gosposka je potolažila ubožega kmeta ter mu rekla, naj plača zaostale 3 gold. brž ko more. — Iz tega se vidi, da je kmet dandanes res velik revež, in da bi večkrat znabit rad plačal, kar mora, da bi le mogel kakšno reč v denar spraviti. Bog daj kmalu boljše!«

Danes je bolje, pa je vendarle tarnanja na pretek. Pred leti pa je v Kranju na občinskih stopnicah nekdo priredil celo podobno »demonstracijo«.

Brigitte ne plačuje oblek

Brigitte Bardot, umetnica v slačenju na filmskem platnu, se zaveda, da hitijo to, kar ona sleče, druge Parižanke oblačiti. Brigitte snema zdaj na Skotskem film Dva tedna v septembru, v katerem nosi obleke, ki jih je zanjo brezplačno skrojila pariška modna hiša Real. Brigitte doslej še ni plačala nobene obleke, ker se zaveda, da je to, kar nosi, najboljša reklama za modno hišo. Brigitte, ki je zelo varčna (če že ne skopuška), je namreč izjavila: »Kaj, plačala naj bi? Dovolj je, če to reč sploh oblečem!«

Edinstven razstavni prostor

Britanski National Trust, ki je odgovoren za zgodovinske zgradbe in umetniške dragocenosti, je te dni plačal 120 funtov sterlingov (4.290 novih dinarjev) za edinstven muzejski primerak.

Odkupil je staro straniščno školjko s kolodvora Victoria v Belfastu (Severna Irska).

Odkup je obrazložil takole: »Ta straniščna školjka pod vedrin neboj je izrazit primer kovaške umetnosti iz viktorijanske dobe.« Sedaj iščejo le še prostor, v katerem bi lahko obiskovalci videli to školjko v »primerem okolju«.

Ograja iz granat

Moskovska Izvestija opisuje nenavaden primer neke kolhoznice, ki se je upirala skupini sovjetskih vojakov, ko so iskali in odstranjevali mine ter drugi eksploziv na področju okrog mesta Cernigova.

V neki vasi na tem področju so odkrili na dvorišču 70-letne Jevdokije Nečiporenko cel zid, »zgrajen« iz reaktivnih granat. S temi granatami je Jevdokija pred 20 leti ogradila dvorišče, da bi svojim gossem in racam preprečila pot v bližnji ribnik.

Ko je videla, da ji bodo vojaki porušili »ograj« se je starka temu odločno uprla — z vilami v rokah. Zaman so ji častniki pojasnjevali, da so te granate zelo nevarne. Starika ni popustila. Sele po daljšem nagovarjanju so končno našli sporazumno rešitev: vo-

850 tranzistorjev na britanski ladji

Inšpektor v Melbourneu je peljal devet mladih kandidatov za carinsko službo po britanski ladji, da bi jim pokazal, kje tihotapci najraje skrivajo svoje blago. »V takšni skrivališča je treba pogledati«, je rekel inšpektor in odstranil veliko izolirano ploščo. Odstranjevanje vijakov se je izplačalo, zakaj v skriti vdolbini pod ploščo je inšpektor našel 850 tranzistorjev, vrednih okrog 17.000 dolarjev.

jaki bodo starki postavili nov plot. Sele potem bodo lahko odnesli raketne granate.

Jevdokija Nečiporenko se je prepričala, da je novi plot boljši od »granatskega zidu«, omeščala se je in vojakom izdala še eno »skrivnost« svojega dvorišča: pokazala jim je cev nemškega topa, s katerim je podprla kurnik in dovolila, da so jo odnesli...

S kolesom do polarnega kroga

Jaroslav Bouška, 30-letni fotograf iz Kralupyja na Vltavi je do polarnega kroga na Finskem potoval s kolesom. Potovanje je trajalo dvajset dni in pol.

Med vožnjo čez Vzhodno in Zahodno Nemčijo, Dansko in Švedsko se je Bouška hranil v glavnem samo z mlekom in pomarančnim sokom.

Zavistni samomorilec

Neki premožni Berlinčan je ostal skop in zavisten do groba. Preden se je obesil na okensko kljuko je sežgal vse svoje premoženje, 100.000 mark v gotovini, da ne bi po njem prav nič podedovali njegovi sorodniki, ki jih je prav posebno sovražil. Policija je našla v peči samo zgojene ostanke bankovcev. Pred pečjo je ležal na tleh ovitek s 4000 markami. »Za stroške pogreba« je nanj napisal zavistni samomorilec.

GORENJSKI KRAJI IN LJUDJE • GORENJSKI KRAJI IN LJUDJE • GORENJSKI KRAJI IN LJUDJE • GORENJSKI KRAJI

Hlev za seno na Jamniku

Od Jamnika in Poljanske doline po domačini za senike, ki imajo na oddaljenostih različno velike (odvisno od velikosti travnika oz. količine pridelane krmne njem) lesene stavbe, se narejane iz brun, zbite iz desk. Od pajo zemljišča in od poti, do njih, je v najbližjih odvisno, kako se za seno postavljeni, je njihov tloris, kje vanje. Največ teh stavb le spraviu sena in nekaj pa jih je tudi, ki kombinirane s stogom (seno), da kmet sena, preden jo spraviu, posuši, če vreme namogo so na teh stogovih travnikih tudi posebej za seno in stogi, vedno blizu skupaj, iz stoga v hlev in z njim. Ob hlevih za seno smo

vedno le manjše stegnjene stoge ali stoge z lopo, kamor se lahko zapelje voz, če je slabo vreme, nikoli pa ne toparjev (dvojnih kozolcev); tam, kjer imajo topar, hlev za seno ni potreben, ker suho krmno spravijo kar na topar, saj je to — v primerjavi s stegnjenim kozolcem — razen sušenja njegova bistvena funkcija in prednost. Takih dvojnih stogov je dovolj pod cerkvico sv. Primoža pri Jamniku precej hlevov za seno in v bližini tudi več manjših stegnjenih stogov ali stogov z lopo.

Posebno zanimiv je na Jamniku Lenartov hlev za seno. Lenartova domačija ima sicer tablico nad vrati z napisom »Jamnik 14«, v resnici pa s se eno kmetijo ob poti z Jamnika proti Kropi tvori zaselek Kolombrd. Njihov hlev za seno leži sredi južne strani dolgega po-

bočja, na katerem na vrhu mežlika v sonce cerkev sv. Primoža. Hrib je dolg in zgoraj raven, vleče pa se v smeri od Jelovice proti vzhodu; z dolгим in strmim južnim pobočjem je obrnjen proti Jamniku, s severnim pa na kroparsko stran. Nekako po sredi gre po vsem južnem pobočju cesta, nad njo in pod njo pa so travniki in tudi njive. Lenartov hlev za seno je kmalu ob začetku te poti; je skoraj kvadraten v tlorisu, približno 4 x 5 m. Z eno stranjo je opt na strmo pobočje, na drugi strani, tik nad cesto, pa ga podpira stog. Vhod vanj je s tiste strani, ki je pri pobočju; na vratih je vrezana letnica 1918. Narejen je iz desk, ne iz brun.

Ledinsko ime za parcele, kjer je Lenartov hlev za seno, je »u kan« (v kani); tako pravijo zemljišču med potjo sredi pobočja in vrhom pobočja. Pod potjo pravijo »pod kano«, zadaj, na kroparsko stran, pa je »za kano«.

Tod so v glavnem travniki, ki jih kosijo dvakrat na leto. Drugi del pobočja, pod cerkvijo, kjer so tudi njive, pa se po domače imenuje »u štuk« (v štukih); tako pobočje nad potjo do vrha. Pod potjo pravijo »pod štuk«, severno pobočje pa je »za štuk«. V tem delu pobočja, tik pod potjo »u štuk«, je npr. Pravharjev hlev za seno z Jamnika, ki pa ni kombiniran s stogom, ker je na ravnejšem zemljišču, večji je in spodaj je zidan. Stog je v bližini.

Lenartovi spravijo v hlev za seno vse seno in otavo z okoliškega strmega travnika. V hlev ga znošijo v rjuhah; od spodaj gor ima 30 do 40 kg dosti nesti. Domov ga — kot vsi drugi — spravijo pozimi ali zgodaj spomladi; če je še sneg s sanmi, sicer pa z vozovi. Krmno s travnikov, ki so bližji vasi oz. hišam in ki so bolj na ravnem, spravijo že po košnji domov. To najprej pokrmijo; ko jo zmanjka proti koncu zime, gredo ponjo v hleve, ki jih imajo skoraj vsi po oddaljenostih travnikov.

A. Triler

Lenartov hlev za seno na Jamniku, kombiniran s stogom — Foto: A. Triler

VIHA KLINAR: MESTA, CESTE IN RAZCESTJA • MESTA, CESTE IN RAZCESTJA • MESTA, CESTE IN RAZCESTJA • MESTA, CESTE IN RA

»Ne dolžimo vas zaradi teh pisem, ki so navadna kamufila za vašo dejavnost. Morda niste niti glavnost v vohunski mreži, ki smo jo odkrili, toda zveza ste. A vse zveze vodijo k Körgerju. Dokaz je tole pismo, ki ga je iz Švice in vašega moža hotel prethotapiti neki vohun, a smo ga in prestregli vsa pisma.«

»Vaš mož je dezertir!«
»Vem samo to, da je pogrešan in vedno ničesar ne vem o njegovi usodi.«

»Toda s Körgerjem je bil povezan drugo pismo in prebere iz njega naš stavek: »Körger je bil zaposlen nekaj časa v moji tiskarni, sedaj se je s staveci Jaschkejem, Federlom in Cabrinovičem.«

»Ah, tako! Tega Körgerja menite, da je bil nekega Körgerja Prusa tiskarskega stavca iz Hermannove tiskarne. Toda ta ni bil noben vohun.«

»Se več, izdajalec je!« se razburil stavek Principa, ki je bil kriv te vojne in smrti tisočev naših vojakov. Moral bi priti na vesala že zaradi tega, ker je bil prijatelj tega psa.«

»Mislim, da se motite, gospod. Očišču takrat ni nihče vedel drugega, kakor da je stavec,« se je odzval v besedo in mu hoče povedati, da je sploh vprašal gre za pravega Cabrinoviča in če ni samo ime krivo, da je danjega tržaškega stavca zamenjali z atentatorjem. Toda tudi bil pravi, drugi stavci o Cabrinovičevih naklepih niso vedeli nič. Najbrž celo sam Cabrinovič, če je istoveten z atentatorjem, ki pripeljala usoda.

Toda Cabrinovič in drugi, zaslišan, kakor da ne zanimajo. Zanima ga samo Körger in Körgerjevo pismo, ki ga Stefi ni nikoli videla ne brala, čeprav je bilo, kakor zatrjuje major, naslovljeno nanjo in na njenega moža.

In zaradi tega pisma so jo aretirali?

»Da, zaradi pisma,« pravi major. Podatki, ki so jih zbrali o njej, pa potrjujejo, da je bil njihov sum upravičen.

»Kakšni podatki?« vpraša in ko jih ji major našteva, ve, da so ti podatki iz arzenala taščinih klevet. Najvažnejšega podatka, tistega, ki se ga je bala, ni bilo med njimi. O njeni pomoči pri pobegu ruskega ujetnika Konstantina ne vedo ničesar. Zato podatke, ki jih navaja major, pogumneje zavrača.

Toda major ji ne verjame.

»Ce ne verjamete meni, bi vas prosila, da se pozanimате zame pri gospodu Waldemeierju, porotniku civilnega sodišča.«

»Pri komu?« jo pogleda major presenečen, kakor da ni slišal prav.

»Pri gospodu Waldemeierju.«

»Od kod poznate gospoda?«

»S sodišča!«

Da, saj res, se spomni major. Tu so vendar akti z neke razprave proti osumljeniku, ki je bila menda pred dobrim letom pred civilnim sodiščem zaradi tožbe, da se ni ustavila na stražarjev poziv, ko je vrgla kruh ruskim ujetnikom.

Teh aktov še ni prebral, a bi jih moral. Lahko bi se posvetoval tudi s svojim tastom ali s Helgo, ki je preživela otroška leta in del mladosti v Penzbergu. A kaj ko je vojak in s svojo ženo nikoli ne govori o tajnostih, preiskavah in obsodbah, ki se mnoge končajo z obtožbeno smrtjo na vešalih ali pred zidom. Zena je, nežna in rahločutna, mimo tega pa sta šele štiri mesece poročena, da bi ji govoril o strogem, a za državo tako potrebnem in odgovornem poklicu, ki ga opravlja.

Ne, tudi o tej zadevi ne bo govoril z njo. Samo akte civilnega sodišča bo preštudiral in vprašal tasta, zakaj so tako nevarno žensko, kakor je osumljenka, takrat oprostili. Civilna sodišča še danes vse prepogosto pozabljajo, da je vojna.

Zato pokliče stražarja, naj odpelje osumljenko v zapor. Ko se poglubi v akte civilnega sodišča, mu ne povedo ničesar. Zato kljub sklepu, da z njo ne bo govoril o tem, vpraša, zvečer če pozna neko Stefi Federlovo.

Seveda! Kako bi je ne poznala? Zena njenega otroškega prijatelja je. A kako je z njo?

»Osumljena je vohunstva, a njen mož je pogrešan. Verjetno je dezertiral.«

»In ti verjameš?«

»Sumljiva je. Njen mož ima nekega znanca v Švici, nekega Körgerja, ki se ob izbruhu vojne ni hotel vrniti v Nemčijo. In zdaj

jima ta Körger piše o nekem novem vetru, ki je začel veti in da bi bil že zadnji čas, da bi socialisti v Nemčiji organizirali generalno stavko in prisilili cesarja in generale, da bi sklenil mir. In še celo vrsto drugih prevratniških misli je napisal, čeprav jih je skušal zaviti v šalo, da bi preslepil cenzuro in napravil navidez nenevarno. In res je to pismo prišlo do penzberške pošte. K sreči ga je uradnica nehoti prebrala, ker je bila opozorjena z merodajnih strani, da je naslovna sumljiva. Čudno se mi zdi samo to, da uradnica trdi, da je mož zaveden Nemec in da je naslov na pismu na njegovo ime samo kamufilaža in da osumljenkin mož Körgerja niti ne pozna. Pet tednov je trajalo, preden sem zbral vse podatke o Körgerju in Federlu ter prišel do ugotovitve, da sta se pred vojno nekaj časa družila v Trstu z nekim stavcem, ki je odpotoval potem v Bosno in postal eden izmed zarotnikov, ki so pripravili in izvršili atentat na avstrijskega prestolonaslednika vojvodo Ferdinanda. Ali ni vse to sumljivo?«

»Bojim se, da si se zaman mučil pet tednov. In zdaj nameravaš seveda dati Federlovo zapreti.«

»Zakaj, saj je vendar že zaprta.«

»Bojim se, da si nasedel klevetam,« pravi Helge in začne pripovedovati, kar ve in kar je slišala od drugih o Federlovi. Nesrečna žena je to. Tašča se je zaklela proti njej, da jo uniči. Tudi mož jo je varal, čeprav tega uboga žena ne ve. Neka klepetulja, ki bi ji ne verjela, če bi le-ta tako žolčno ne govorila o mladi Federlovi, mi je pravila o tem. Videla je Franca, tako je Federlu ime, kako se je kot vojak poljuboval prav s to uradnico in pohajal z njo po Münchenu, a ženo z otrokom pustil doma samo. Včasih sem Franca spoštovala, zdaj ga ne več. Toda njegova žena se mi smili, resnično smili.«

Majorju očitno ni všeč ženino pripovedovanje. Se je mučil s tem primerom pet tednov samo zato, da bi se njegovo delo razblinilo v prazen konec.

Tu so vendar dejstva: Körger, Cabrinovič, Federle, predvsem Cabrinovič, ki je pozneje postal atentator, in Körger, ki ni ubogal poziva s poslaništva, naj se ob izbruhu vojne vrne takoj v Nemčijo. Mar ni to izdajstvo?«

»Je. A kaj ima Federlova opraviti s tem? Verjemi, dragi, ko bi ne bila prepričana, da je žrtve spletke, bi je ne zagovarjala. Bolj te bom spoštovala, če boš priznal, da si nasedel, kakor da bi vztrajal pri svojem sumničenju zaradi časa, ki si ga po nepotrebnem porabil, in zaradi ohranitve svoje avtoritete. V mojih očeh boš postal še večji, še lepši, še boljši, saj bom videla v tebi še bolj človeka, ki je do kraja pošten in pravičen.«

Letošnjo jesen bo poteklo šestdeset let, kar je zatisnil svoje utrjene oči pesniški glasnik goriških in primorskih Slovencev — Simon Gregorčič (15. 10. 1844 — 24. 11. 1906.).

Za to smrtno obletnico je poseben besednik odkupil in uredil Gregorčičevo rojstno hišo na Vrsnem v pesnikov spominski muzej. Odprli so ga javnosti v nedeljo, dne 11. septembra t.l. z velikim ljudskim slavljem.

Pisatelj France Bevk, pesnikov ožji rojak, je muzej odprl z besedami:

»Tu, na višini pod ponosnim Krnom, med zelenimi pobočji, kjer je Simon kot pastirček pohajal za svojo čredo, pesnika vse lažje razumemo. — Tu, v tem kmečkem okolju, je Gregorčič preživel svoja zorna leta, tu se je navzel tiste ljubezni do preprostega vaškega življenja in do domačih gora, ki je postala pozneje osnovna poteza njegove poezije. —

svojim lepim baritonom je sodeloval v pevskem zboru, prirejal je ljudske igre in deloval tudi v šoli.

Pesnikova sreča je bila tembolj popolna, saj je prav tu navezal nežno poznanstvo z dvaindvajsetletno učiteljico Dragojilo Milekovo (11. 11. 1850 — 22. 7. 1889). Dal ji je ime »Planinska roža«. Tudi ona se je marljivo udeleževala pri izobraževalnem delu. Bila je tajnica Čitalnice, režirala je igre, vodila ženski pevski zbor, nabirala je narodne pesmi, zbirala rastlinske ljudske izraze za Frana Erjavca in tudi sama pisala in pesnikovala.

Tej idealistki, vzorni prosvetni delavki, je veljalo Gregorčičevo neutešeno ljubezensko čustvo. Zvest svojemu poklicu, plah in čist, je posvečal Dragojili le platonične misli. Izpovedoval je svojo bolečino le v pesmih. Radojili Milekovi je posvetil naslednje: Cvete, cvete pomlad;

Boleče zvest poklicu, je nežni in občutljivi pesnik trpel do smrti...

Obiski v Kranju

Pokojni profesor Vilko Rus me je že pred leti opozoril, da je Simon Gregorčič v zadnjih letih pred smrtjo imel tudi v Kranju svojo »simpatijo« in da je večkrat prihajal v naše mesto na obiske. In da naj čimprej stopim h gospe Berjakovi in kaj poizvem o tej, v literarni zgodovini še neznani epizodi iz pesnikovega življenja. H gospe Berjakovi zato, ker so Gregorčičeva poslednja čustva — docela čista in platonična — veljala njeni sestri Ani...

Častljiva stara gospa, sestra znanega profesorja Omerse, ki je s pesnikom drugoval v Gorici, se še dobro spominja Gregorčičevih obiskov v Kranju.

Enkrat je prišel s kočijo s

Ana Omersa se je pozneje poročila z avstrijskim polkovnikom Merkom. Ko se je odselila z možem v Galicijo, je vzela s seboj tudi vse pesmi, ki jih ji je napisal in posvetil njen nežni častilec. Ob vdoru Rusov v Pšemis je propadlo vse Anino imetje in z njim vred žal tudi Gregorčičevi rokopisi...

Ane Merkove se stari Kranjčani še dobro spominjajo. Bila ni le lepa in impozantna dama, pač pa tudi svetovljansko razgledana. Zнала je več tujih jezikov, poleg nemščine, tudi francosko in angleško. In srbsko! Ker je živel z možem v času prve svetovne vojne v Srbiji.

Umrla je Ana Merkova 1. 1955 v starosti 80 let v Kranju. Pokopana je v Omersovi grobnici na novem pokopališču.

Na Strmolu

Simon Gregorčič je dolga leta, vse do smrtnih dni,

Na Strmol se je pripeljal iz Ljubljane najboljše volje. Posebno veselje je imel z malo županovo vnukinjo Tatjano. Rekel je, da ga ime živo spominja na Puškinovo Tatjano v »Jevgeniju Onjeginu«. Rad je deklico pestoval in ji v ruščini, poln pesniškega zanosa, deklamiral znano pismo Tatjane Onjeginu.

Ko se je čez nekaj dni poslavljaval od Strmola in gostoljubnega Hribarja, je pri zadnjem kosilu, s solzami v očeh deklamiral Jenkovo »Gorje, kdor nima doma...«

Se zadnjo uslugo je napravil Ivan Hribar prijatelju-pesniku: čim je prišel v Ljubljano glas o Gregorčičevi smrti, je župan hitro poslal v Gorico kiparja Svitoslava Peruzzijsa, da je posnel pesnikovo posmrtno masko. »Z namenom, da se porabi takrat, kadar se slovenski narod spomni, da je temu duševnemu velikanu dolžan postaviti spomenika.«

Danes stojita dva javna Gregorčičeva spomenika: poprse v Ljubljani ob Narodni in univerzitetni knjižnici ter velika celopostavna Savinškova plastika na trgu v Kobaridu.

Odkritij teh dveh spomenikov pa Gregorčičev iskreni prijatelj Hribar ni dočakal. Ze prvega dne, ob prihodu laškega okupatorja v Ljubljano, v aprilu 1. 1941, se je devetdesetletni starček ob bregu Ljubljanice ustrešil ter nato še omahnil v vodo in utonil... Stari narodnjak, sicer ojeklenel v deset in desetletnih bojih z avstrijskimi Nemci, te najstrašnejše preizkušnje slovenskega naroda, ni mogel preživeti.

Na bregu reke je pustil listič s Prešernovimi besedami:

*Manj strašna noč je
v črne zemlje krili,
kot so pod svitlim soncem
sušni dnovi*

CRTOMIR ZOREC

Simon Gregorčič v Kranju

Ker pa mu je zibelka tekla pod siromašno streho, ni mogel slediti svojim srčnim željam, da bi se posvetil klasični filologiji in študiju slovanskih jezikov. Postal je duhovnik. — Za Gregorčiča, ki se je z vsem ognjem predal visokemu poslanstvu ljudskega pesnika, je bila brzokone prav ta žrtev tudi plodno seme. Morda je pripomogla njegova težka življenjska usoda, da se je pesniško tako razvil in prodrl v srce svojega ljudstva kot le malokateri slovenski pesnik pred njim in za njim. Z Gregorčičem smo dobili pesnika, katerega struna je poleg Prešerna in Jenka dotlej najmočnejše in najčistejše zapela. Njegove »Poezije« so že ob izidu imenovale »zlato knjigo«. Z Gregorčičem je stopil v naše slovstvo popoln in mogočen pesnik, ki se je narodu približal s svojim globokim in resničnim čustvom, z lepim in zvonkim jezikom, z obliko, ki je bila ljudstvu zlahka dostopna, in z mislijo, ki je bila izraz slovenske narodne duše ob koncu preteklega stoletja.

Tudi v Kranju se bomo pridružil vseslovenskim slovesnostim v čast »Goriškega slavčeka«. V petek, dne 14. t. m. bo Klub kulturnih delavcev priredil intimni Gregorčičev večer.

Zato naj ob tej priložnosti namizamo le nekaj pesnikovih življenjskih epizod. Že znanih in nekaj še neznanih.

»Planinska roža«

Svojo prvo kaplansko službo je Simon Gregorčič nastopil v l. 1868 v Kobaridu. Bil je tu zelo srečen, saj je živel in delal sredi domačih krajev. Ustanovil je Čitalnico; s

Enkrat te v življenju sem videl samo; Kropiti te ne smem; Megla pada na ravnine; Ne zveni mi; Nikar, nikar se me ne boj; Stoji v planini vas, Ti meni svetlo sonce.

V pesmi Pogled v nedolžno oko žaluje, ker mu je poklic zaprl pot do Dragojile.

*Zgubljen je, oh, zgubljen
moj raj,
Ne smem, ne morem več
nazaj.
Zakljenena so vrata,
Proč, proč je doba zlata.*

Pisala pa je pesmi tudi Dragojila. Priobčevala jih je v tedanjih revijah, predvsem v Ljubljanskem Zvonu. Svoje ime je skrivala pod različnimi psevdonimi, npr. Petrovna, Črnogorka i. sl. Ali je tudi »Plavica« eno njenih imen? Pod tem imenom čitamo l. 1885 v Ljubljanskem Zvonu dvojice občutenih, a brezupnih pesmi: »Spomin in želja« ter »Tebie«.

Pretrsljivi sta Plavičini vrstici, kot obupen krik:

*O, reka, ti priča ljubezni
si vroče,
zakrij med valove,
kar videla si!*

Leta 1873 je bilo idile med pesnikom in učiteljico konec. Gregorčič je bil premeščen v vipavski Rihemberk, Milekova pa je ostala še nekaj let v Kobaridu, pričela kmalu nevarno bolehati in bila zato predčasno upokojena. Umrla je v Ljubljani, sedem let pred pesnikom, ki pa si ni dovolil, da bi jo šel pokropit.

*Kropiti te ne smem,
ker dobro, dobro vem,
da grenkih solz prikriti
ne mogel bi ljudem.*

Strmola, kjer mu je lastnik, tedanji ljubljanski župan Ivan Hribar, nudil prijetno gostoljubje. Sicer pa je pesnik prihajal v Kranj z vlakom in se vselej oglašil tudi v Berjakovi hiši (zdaj Titov trg št. 1).

Tu je živel Ana Omersa, ena od slovečih kranjskih lepotic. Tedaj ji je bilo komaj nekaj let čez dvajset.

Čustveni pesnik ji je vneto dvoril in ji poklanjal rokopise svojih pesmi. Zdelo se mu je zaradi izjemne živahnosti in radoživosti pravi balzam vedrosti za njegovo razbolelo srce. Vzkliknil je nekoč: »Marta, Marta, ti si zapeljiva! Rekel ji namreč ni Ana, pač pa dosledno le Marta. Domači ne vedo, zakaj tako. Pač pa se spominjajo, da je ostajal Gregorčič pri njih v gosteh le čez dan, bil je sicer vedno tudi na kosilu, proti večeru pa je odpotoval, ali v Gorico, ali h kakim stanovskim prijateljem.

Se mična zgodnica iz teh dni: Simon Gregorčič je bil proti koncu svojih let vseplošno oboževan in priljubljen, posebno med preprostim ljudstvom, ki so mu njegove pesmi šle najbolj do srca. Sicer se je pesnik, če je le mogel, izognil slehernemu javnemu slavljenju — a ljudje so ga na vsakem koraku takoj spoznali. Bil je visok, vitek duhovnik z otožnim pogledom nesrečnega pesnika. No in tako so ga ljudje tudi v Kranju brž spoznali, čim je izstopil iz kočije. V Omersovi družini še živi spomin, kako je ob neki priložnosti neki krojaček na ves glas zavpil »Živel Simon Gregorčič!« Zardeli pesnik je v zadregi hitro smuknil v Berjakovo vežo.

prijateljeval z ljubljanskim županom Ivanom Hribarjem. Družilo ju je goreče rodoljubje, sorodna jima je bila tudi ljubezen do slovenske knjige. Pesnik je večkrat prišel na Hribarjev Strmol, da si je v gorski tišini krepil rahlo zdravje in pozabljal na Mahničia in njemu podobne krivične ocenjevalce »Poezij.« Poslednjič je bil Gregorčič na Strmolu 1. 1906, v mesecu juliju. Torej le nekaj mesecev pred smrtjo... Kot da bi slutil svoj konec, je želel obiskati še enkrat svoje najtesnejše prijatelje: notarja Gruntarja v Ribnici, zgodovinarja Vrhovnika v Ljubljani, župana Hribarja na Strmolu in župnika Aljaža na Dovjem.

Desna (stoječa) na sliki je Ana Omersa, por. Merk, Gregorčičeva kranjska prijateljica

Tradicionalni atletski troboj pokrajin

Zopet zmaga Gorenjske

Predstavniki atletske reprezentance Gorenjske so po pričakovanju zmagali na tradicionalnem atletskem tekmovanju pokrajin, ki so ga letos organizirali v Novi Gorici. Na sporedu bi moral biti četverboj, vendar so Dolenjci odpovedali udeležbo, ker so njihovi predstavniki prav takrat sodelovali na tekmovanju v ČSSR.

Atletinje Gorenjske so sicer osvojile samo drugo mesto, vendar pa je bil naskok moške ekipe tolikšen, da skupna zmaga sploh ni bila problematična. Ekipa Gorenjske je bila sestavljena iz članov kranjskega Triglava. Najboljši je bil Milek, ki je ponovno

premagal znamko dveh metrov pri skoku v višino, za las pa mu je »ušel« državni rekord za starejše mladince. Med ženskami se je razen Trlepove iz Trbovelj odlikovala tudi Branka Solar z dvema zmagama za Gorenjsko reprezentanco, dosegla pa je tudi nov gorenjski rekord za mlajše mladinke pri skoku v višino (140 cm).

Moški — 100 m: 1. Medvešek (P) 11,2, 2. Kašivnik (G) 11,3, 3. Fister (G) 11,6; **višina:** 1. Milek (G) 201, 3. Lašič (G) 185; **krogla:** 1. Sattler (G) 14,18, 4. Vidic (G) 12,19; **1000 m (mladinci):** 1. Zitko (P) 2:43,2, 2. Zumer (G) 2:44,0, 4. Florjančič (G) 2:52,3; **disk:** 1. Juh (Z) 43,70, 4. Sattler (G) 37,68, 6. Vidic (G) 32,31; **400 m:** 1. Medvešek (P) 51,2, 2. Kašivnik (G) 51,8, 3. F. Fister (G) 53,7; **3000 m:** 1. Sitar (G) 9,16,0, 3. Cvirn (G) 9,31,0; **1500 m:** 1. Hafner (G) 413,1, 3.

Kuhar (G) 4,30,8; **kopje:** 1. M. Fister (G) 58,50, 6. Pori (G) 51,47; **daljina:** 1. Zorž (P) 6,75, 3. F. Fister (G) 6,45, 4. Milek (G) 6,41; **4 x 100 m:** 1. Primorska 45,5, 2. Gorenjska 46,2, 3. Zasavje 47,8.

Ženske — 100 m: 1. Trlep (Z) 13,5, 4. Simič (G) 14,4, 6. Habjanič (G) 14,8; **60 m:** 1. Trlep (Z) 8,2, 2. Habjanič (G) 8,5, 3. Osovnikar (G) 8,6; **600 m:** 1. Kostanjšek (Z) 1:50,5, 4. Jerše 1:56,4, 5. Šubič (G) 2:04,8; **daljina:** 1. Solar (G) 4,71, 5. Krpan (G) 4,09; **višina:** 1. Solar (G) 140, 3. Bizjak (G) 125; **disk:** 1. Hočešek (Z) 33,25, 2. Prezelj (G) 28,31, 5. Knaubert (G) 21,11; **krogla:** 1. Kranjc (Z) 9,45, 5. Prezelj (G) 7,76, 6. Knaubert (G) 7,74; **4 x 100 m:** 1. Zasavje 55,5, 2. Gorenjska 55,7, 3. Primorska 57,4.

Stanje točk — moški: 1. Gorenjska 94, 2. Primorska 76,5, 3. Zasavje 55,5; **ženske:** 1. Zasavje 68, 2. Gorenjska 57, 3. Primorska 48.

Končni vrstni red: 1. Gorenjska 151, 2. Primorska 124,5, 3. Zasavje 123,5.

M. Kuralt

CERARJEVA DRUŽINA — S svetovnega prvenstva v orodni telovadbi se je vrnil naš šampion Miro Cerar. Znano je, da je osvojil na prvenstvu odlično četrto mesto, da je edinemu uspelo obdržati naslov svetovnega prvaka (na konju) iz leta 1962, manj znane pa so njegove družinske fotografije. Ko smo mlado družinico srečali na Voglu, nam je njegova žena Zdenka zagotavljala, da sploh nimajo nobene družinske fotografije. Triletni Mirko je objel svojo mamico in svojega slavnega očka, junaško zapel »Na juriš« — in tako je nastala njihova družinska fotografija. Foto: F. Perdan

II. speedway dirke z mopedi v Kranju Prvi junaki

V Kranju so bile v nedeljo druge speedway dirke z mopedi. Dirkališče v Stražišču je sprejelo 36 tekmovalcev, katere je precej motilo slabo vreme. Kljub temu so bile borbe napete in zanimive.

Imamo že prve junake na mopedih. Ze drugič zaporedoma je osvojil naslov najboljšega Senčurjan Puhar. Organizatorji so izredno zadovoljni z dosedanjim uspehom obeh dirk ter so v dogovorih, da bi organizirali ligaški sistem tekmovanja z mopedi.

REZULTATI: 1. Puhar (Senčur), 2. Nučič (Tržič), 3. Albert (Škofja Loka), 4. Golob (Kranj), 5. Pintar (Škofja Loka), 6. Platovšek (Škofja Loka), 7. Lampe (Ljubljana-Moste), 8. Zupan (Senčur), 9. Špende (Kamnik), 10. Mohorič (Škofja Loka).

Prvenstvo Gorenjske v judu

V znaku Alpine

V Zireh je bilo prvenstvo Gorenjske v judu, ki so se ga udeležili člani Triglava, Jesenic in domače Alpine.

Rezultati — lahka kategorija: 1. Gajdiš, 2. Movič (oba Jes.), 3. Pčelin (Alp.); **velter:** 11. Krvniva (Alp.), 2. Bertonec (Tr.), 3. Jevšenak (Alp.); **srednja:** 1. Stanovnik (Alp.), 2. Kučina (Jes.), 3. Vilfan (Tr); **polteška:** 1. Mlakar, 2. Bogataj (oba Alp.), 3. Vidic (Jes.); **teška:** 1. Bavec (Tr), 2. Grošelj, 3. Vehar (oba Alp.).

Absolutno prvenstvo: 1. Bavec (Tr.), 2. Bavec (Jes.), 3. Mlakar (Alp.).

Nogometaši kranjskega Triglava nadaljujejo s serijo porazov. V nedeljskem kolu SNL so izgubili srečanje s Svobodo s 5:1. Kranjčani so z eno zmago iz petih srečanj na desetem mestu v lestvici.

V zahodni conski nogometni ligi so bili Jeseničani poraženi v srečanju z Ilirijo s 5:2 (3:1). Kamnik je igral neodločeno s Primorjem 1:1 (1:1), Svoboda iz Senčurja pa z Zagorjem 4:4 (2:3). Kamničani so na devetem, Svoboda na enajstem, Jesenice pa na dvanajstem, zadnjem mestu.

V predzadnjem kolu slovenske košarkarske lige so igralke Triglava v Mariboru premagale Maribor 66 z 39:40 (21:18) in tako praktično že zasedle drugo mesto. Igralke Jesenic so bile v tem kolu proste.

Predsednik s krampom in z lopato

Včeraj, 4. oktobra, je imel UO TVD Kranj slovesno sejo, na kateri so proglasili svojega dolgoletnega predsednika Franca Omana za častnega predsednika društva. Razvoj športnega življenja v Stražišču je tesno povezan z njegovim imenom. Vedno je bil pobudnik in tudi prvi izvrševalec zamisli, ki so služile razvoju stražiškega športa. V času gradnje telovadnega doma so ga poznali kot predsednika s krampom in lopato...

Franc Oman je bil rojen 4. oktobra leta 1906 in slavi poleg šestdesetletnice tudi 45 let svojega dela v športnih organizacijah. Je eden izmed redkih športnih delavcev, ki tako dolgo trajajo pri delu v športnih organizacijah.

Kot športnik je bil v prvi vrsti kot telovadec. Zadnja leta pred vojno je bil tudi načelnik stražiškega »Sokola«. Bil je večkrat prvak gorenjskega okraja v orodnih vadbah.

Vojna mu ni prizanesla. Bil je zaprt in preganjen v Salzburg. Takoj ko se je vrnil v svoje Stražišče, se je lotil obnove požganega telovadnega doma. Kot predsednik gradbenega odbora je doživel dograditev doma leta 1947 in obnovo 1950.

Z dograditvijo doma so se pokazale vse možnosti za združitev športnikov na desnem bregu Save. Leta 1963 so z njegovo pomočjo v Stražišču združili vse panoge, v katerih se aktivno bavi s športom preko 300 športnikov.

Ce pogledamo na kratko na njegovo delo, lahko rečemo, da se je vseskozi odlikoval predvsem z idealizmom in brezkompromisnim uresničevanjem načrtov. Nikdar ni ostajal le pri besedah, znal je tudi sam zagrabiti za kramp in lopato in morda mu je prav to prineslo tolikšno priljubljenost. Niti malo nenavadno ni, da je Franc Oman letošnji kandidat za Bloudkovo nagrado.

Uredništvo Glasa mu ob jubileju iskreno čestita.

P. Colnar

Zatopek v Kranju

»Počasčen sem, da bom lahko prisostoval I. festivalu športnih in turističnih filmov v Kranju in še toliko bolj, ker ste me povabili, da bi si jih ogledal kot član strokovne žirije. Z veseljem sem sprejel Vaše cenjeno vabilo in bom v bližnjih dneh prišel v Kranj«, je te dni sporočil prirediteljem I. festivala športnih in turističnih filmov eden največjih atletov vseh časov, večkratni olimpijski zmagovalci, svetovni rekordar in trikratni evropski prvak Emil Zatopek.

Legendarno osebnost svetovne atletike prav gotovo ni treba še posebej predstavljati ljubiteljem »kraljice športov«. Emil Zatopek je doslej edini dolgoprogas na svetu, ki je v treh nastopih na olimpijskih igrah 1952 v Helsinkih osvojil tri zlate medalje — v tekih na 5000, 10.000 m in v maratonu. Štiri leta poprej je na olimpiadi v Londonu zmagal na 10.000 m, potem, ko je postavil že vrsto svetovnih rekordov. Na evropskem prvenstvu v Bruslju je bil vnovič v središču zanimanja. Štirinastim olimpijskim odličjem je v belgijski prestolnici dodal še dva naslova evropskih prvakov na 5.000 in 10.000 m, svojo bogato športno kariero pa je slednjič zaključil z zlato medaljo evropskega prvenstva 1954 v Bernu v teku na 10.000 m. V strokovni žiriji, ki bo ocenjevala filmske stvaritve na I. festivalu športnih in turističnih filmov v Kranju, bodo razen Zatopka še znani češki filmski režiser in letošnji Oskarjev nagrajenec, Emanuel Kloss, madžarski filmski režiser Zoltan Varkonyi in eden izmed naših vodilnih filmskih režiserjev Veljko Bulajić.

I. Virnik

Prodaj

Prodaj superavtomatski pralni stroj Zoppas, 5 kg z enoletno garancijo za 3200 N din. Oponudbe poslati pod Garancija 4568

Prodaj tri prašiče po 30 kilogramov težke. C. na Klanc 9, Kranj 4569

Prodaj rezan les za hišo (grušt) 8 x 9. Sr. vas 34, Senčur 4570

Prodaj malo rabljen štedilnik »Goran«, Grabec Janez, Smledniška 25, Kranj 4571

Prodaj televizor RIZ Zagreb, Rogelj Peter, Apno 9, Cerklje 4572

Prodaj 6 tednov stare prašičke, Čadovlje 3, Golnik 4573

Prodaj dve ovci. Možjanca 6, Predvor 4574

1000 kom. rabljene strešne

opeke prodaj. Bogataj, Zaslavska c. 29, Kranj 4575

Ugodno prodaj zazidljivo parcelo v Sp. Bitnjah. Ponudbe pošljite pod Ob novem naselju do 12. 10. 1966 4576

Bikica, 13 mesecev starega, in telico 20 mesecev staro, osemenjeno, prodaj. Jelenc Marija, Dolenja vas 12, Selca nad Sk. Loko 4577

Prodaj nov 80-litrski komplet boiler, reporeznico, dva okna, garažna vrata, skalice za kritje strehe enostanovanjske hiše. Predosije 2, Kranj 4578

Prodaj prašiča, 70 kg težkega. Voglje 56, Senčur 4578

Pralni stroj AEG in mali štedilnik na trdo gorivo Gorenje ugodno prodaj. C. 1 maja 21, Kranj 4580

Prodaj fiat 750, dobro ohranjen. Ogled vsak dan, Predvor 46 4581

Prodaj primo NSU 175

ccm za 1500 N din z novim cilindrom, batom in rotilico, zaradi odhoda v tujino 4582

Prodaj hruške mostarice. Velesovo 44, Cerklje 4583

Prodaj več prašičkov do 25 kg težke in voliča za vožnjo (370 kg) Kosel, Mišace 11, pri Otočah 4584

Prodaj kravo ali zamenjam za konja. Prodaj suhe bukove drva. Poženik 39, Cerklje 4585

Ugodno prodaj dobro ohranjen fiat 750. Naslov v oglasnem oddelku 4586

Prodaj kravo s teletom zaradi bolezni v hiši. Erjavec, Vrje 18, Medvode 4587

Prodaj glavo za mizarški skobelni stroj. Skobeljna širina 500 mm, kombiniran s priključkom za sekular in vrtno glavo. Naklo 12 4588

Prodaj zastava 600 D, lepo ohranjen in pralni stroj Rondo s centrifugo Himo, Kankelj, Železniki 157 4589

Prodaj avto 600 D, prevoženih 32.000 km. Ogled vsak dan od 16. ure dalje, ob nedeljah ves dan. Petkovič, Mrakova 1, Kranj 4590

Stanovanje v nadstropju prostostoječe hiše — nedograjene ugodno prodaj v Kranju. Ponudbe poslati pod Ugodna prilika 4591

Prodaj 11 m³ suhih bukovih drv. Roje Mirko, Stružev 14, Kranj 4592

Prodaj italijanski otroški športni voziček. Pegam, Kranj, Krožna 13 4593

Ugodno prodaj skoraj nov televizor RIZ. Naslov v oglasnem oddelku 4594

Kupim

Kupim rabljeno sobno peč. Naslov v oglasnem oddelku 4595

Kupim rabljen kavč, posteljo in omaro. Ponudbe poslati pod »Oprema« 4596

Blagovnica

„Astra“
Kranj

Plastika, guma,
galantarija,
ter gospodinjski
predmeti

Ostalo

Kuhinjo in sobo v središču Kranja zamenjam za enako. Naslov v oglasnem oddelku 4597

dKor mi preskrbi dvosobno stanovanje v Kranju dam 1000 DM nagrade. Ponudbe poslati pod Stanovanje 4598

Preklicujem avtobusno izkaznico št. 6814 na ime Podobnik Vinko, Hotemože 41, Kranj 4599

RAZNAŠALKO za dostavo časopisa »DELO« naročnikom na dom, sprejemmo takoj.

Dobri pogoji, dober zaslužek. Zaposlitev primerna zlasti za gospodinje in upokojene.

Ponudbe sprejema ČP Delo podružnica Kranj

»Šipad«

trgovina v Kranju nudi cenjenim potrošnikom poleg ostalega modernega pohištva in parketa, tudi sodobne kuhinje, kompletne ali po delih prevlečene iz notranje in zunanje strani z ultrapasom.

Renomirano podjetje za izdelavo pohištva »STIX« Velenje

KRAJEVNA SKUPNOST CERKLJE razpisuje prosto delovno mesto

GROBARJA — CESTARJA

s polnim delovnim časom ali honorarno zaposlitvijo. Nastop službe 1. 11. 1966. Interesenti naj vložijo pismene ponudbe na krajevno skupnost Cerklje, kolkovane s 50 S din. Lahko pa se zgledajo tudi na Krajevni urad Cerklje. Razpis velja do zasedbe delovnega mesta.

KOMISIJA ZA RAZPIS MESTA DIREKTORJA

Zavoda za zaposlovanje in rehabilitacijo invalidov ZINOS Mojstrana

ponovno razpisuje prosto delovno mesto
DIREKTORJA

Kandidat za to delovno mesto mora izpolnjevati naslednje pogoje:

1. da ima visoko ali višjo izobrazbo in tri leta prakse na podobnih vodilnih delovnih mestih v gospodarstvu, ali srednjestrokovno izobrazbo oziroma strokovnost visoko kvalificiranega delavca kovinske stroke in najmanj osem let prakse na podobnih vodilnih mestih v gospodarstvu;

2. da ni bil obsojen za kaznivo dejanje po 43. členu Temeljne zakona o zavodih;

3. da mu ni bila s sodno odločbo izrečena prepoved opravljanja dolžnosti direktorja v delovni organizaciji.

Osební dohodek po dogovoru.

Razpis velja do zasedbe delovnega mesta.

Ponudbe sprejema Komisija za razpis mesta direktorja Zavoda za zaposlovanje in rehabilitacijo invalidov v Mojstrani.

Komunalno podjetje

»VODOVOD JESENICE«

razpisuje prosta delovna mesta:

1. 3 VK ali KV vodovodne instalaterje in
2. 4 pomožne delavce

Pogoji pod 1.

izkušen vodovodni instalater in 3 leta prakse

pod 2.

dokončanih sedem razredov osemletke in veselje do priučitve instalaterskega poklica, starost od 17 do 25 let

Za delovna mesta pod 1. sta dve stanovanji zagotovljeni. Predvideno je preizkusno delo.

Razpis velja do popolnitve delovnih mest

AVTO-MOTO DRUŠTVO RADOVLJICA, Linhartov trg št. 22 bo prodalo na javni dražbi na podlagi pismenih ponudb — tajni licitaciji

osebni avto Fiat 750 in moped T12 v voznem stanju.

Licitacija bo v torek, dne 11. 10. 1966 v društveni pisarni od 16. do 17. ure za družbeni sektor, od 17. ure dalje pa za privatni sektor oziroma ostale interese.

Resni interese morajo pred pričetkom licitacije položiti kavcijo v znesku 200.00 Ndin.

Izključna cena vozil znaša 5.000 oziroma za moped 1.300 Ndin.

Gorenjska kreditna banka Kranj

s podružnicami na Jesenicah, v Radovljici, Škofji Loki in Trzinu razpisuje novo nagradno žrebanje

gkb

vezanih vlog za vse varčevalce, ki bodo v letu 1966, vključno od 1. 1. do 31. 12. 1966 vezali pri njej najmanj 2.000.— novih dinarjev svojih prihrankov vsaj za leto dni.

Nagrade so: avto zastava 750, pralni stroj, moped, šivalni stroj, hladilnik, pisalni stroj, dva kolesa. Vloge sprejemajo vse njene podružnice. — Vezane vloge so obrestovane po višjih obrestnih merah.

RADIJSKI SPORED

Poročila poslušajte vsak dan ob 5., 6., 7., 8., 10., 12., 13., 15., 17., 22., 23. in 24. uri ter radijski dnevnik ob 19.30 uri. Ob nedeljah pa ob 6.05 7., 9., 12., 13., 15., 17., 22., 23. in 24. uri ter radijski dnevnik ob 19.30 uri.

SREDA — 5. oktobra

8.05 Glasbena matineja — 8.55 Pisan svet pravljic in zgodb — 9.10 Kaj pojo naši mladinski zbori — 9.25 Godala v ritmu — 10.15 Majhen recital pianistke Gite Mally — 10.45 Človek in zdravje — 10.55 Glasbena medigra — 11.00 Turistični napotki za tuje goste — 11.15 Nimaš prednosti — 12.05 Peta simfonija — 12.30 Kmetijski nasveti — 12.40 Slovenske narodne pesmi — 13.30 Priporočajo vam — 14.05 Skladbe

Avgusta Petra Waldenmaierja — 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo — 15.20 Zabavni intermezzo — 15.30 Švedska narodna glasba — 16.00 Vsak dan za vas — 17.05 Obisk pri skladatelju Aramu Hačaturjanu — 18.00 Aktualnosti doma in po svetu — 18.15 Iz naših studiov — 18.50 Naš razgovor 19.05 Glasbene razglednice — 20.00 Gledališki ravnatelj — opera — 21.05 Analfabet — opera — 21.40 Prva suita iz baleta »Pinocchio« — 22.10 Nočni

akordi — 22.50 Literarni nokturno — 23.05 Igra Plesni orkester RTV Ljubljana

CETRTEK — 6. oktobra

8.05 Glasbena matineja — 8.55 Radijska šola za višjo stopnjo — 9.25 Lepe melodije — 9.45 Glasbena pravljica — 10.15 Pojo jugoslovanski operni pevci — 11.00 Turistični napotki za tuje goste — 11.15 Nimaš prednosti — 12.05 Lahke koncertne skladbe za violino — 12.30 Kmetijski nasveti — 12.40 Čez hrib in dol — 13.30 Priporočajo vam — 14.05 Orkester RTV Ljubljana vam predstavlja — 15.20 Zabavni intermezzo — 15.30 Igrajo domače pihalne godbe — 15.40 Literarni sprehod — 16.00 Vsak dan za vas — 17.05 Tu-

ristična oddaja — 18.00 Aktualnosti doma in po svetu — 18.15 Paleta operetnih melodij — 19.05 Glasbene razglednice — 20.00 Četrtek večer domačih pesmi in napevov — 21.00 Večer umetniške besede — 21.40 Glasbeni nokturno — 22.10 Solistična in ansambelska glasba — 23.05 Plesna glasba

PETEK — 7. oktobra

8.05. Operna matineja — 8.55 Pionirski tednik — 9.25 Novi in stari posnetki iz češke glasbene literature — 10.15 Domače viže — domači ansambli — 10.35 Naš podlistek — 10.55 Glasbena medigra — 11.00 Turistični napotki za tuje goste — 11.15 Nimaš prednosti — 12.05 Iz oper Richarda Wagnerja —

12.30 Kmetijski nasveti — 12.40 Poje Sentjernejski oktet — 13.30 Priporočajo vam — 14.05 Koncert lahke glasbe — 15.20 Napotki za turiste — 15.25 Zabavni intermezzo — 15.30 Od vasi do vasi — 15.45 V svetu znanosti — 16.00 Vsak dan za vas — 17.05 Petkov simfonični koncert — 18.00 Aktualnosti doma in po svetu — 18.15 Zabavni in plesni orkestri naših radijskih postaj — 18.50 Kulturni globus — 19.05 Glasbene razglednice — 20.00 Studentovske pesmi pojo iz Antwerpna — 20.30 Iz orkestralne glasbe — 21.15 Oddaja o morju in pomorščakih — 22.10 Za ljubitelje jazz — 22.50 Literarni nokturno — 23.05 Iz opusa Grazyne Basewiceve

SREDA — 5. oktobra

RTV Zagreb
9.40 TV v šoli
10.40 Angleščina
RTV Beograd
11.00 Osnove splošne izobrazbe
RTV Zagreb
14.50 TV v šoli
15.50 Angleščina
Intervizija
16.30 Nogomet Spartak : OFK Beograd
RTV Ljubljana
18.25 TV obzornik
18.45 Polet 107
19.05 Kratek film
19.15 Mozaik kratkega filma
RTV Beograd
20.00 TV dnevnik
RTV Ljubljana
20.30 Cik cak
20.35 Sto let slovenskega dramskega društva
21.10 Smejoči se človek — film
22.20 Letališče v Kaštelu
Drugi program
RTV Zagreb
18.25 Včeraj, danes, jutri
RTV Ljubljana

18.45 Polet 107
RTV Zagreb
19.05 Koncert zabavne glasbe
19.30 TV pošta
RTV Skopje
19.54 Lahko noč, otroci
RTV Beograd
20.00 TV dnevnik
RTV Zagreb
20.30 Propagandna oddaja
21.00 Spored italijanske televizije
Ostale oddaje
RTV Beograd
20.30 Propagandna oddaja
RTV Zagreb
20.35 Simon in Laura — film
22.00 Informativna oddaja

CETRTEK — 6. oktobra

RTV Zagreb
9.40 TV v šoli
RTV Beograd
11.00 Angleščina
11.40 Glasbeni
RTV Z
14.50 TV v šoli

RTV Ljubljana
16.10 TV v šoli
16.35 Relief
RTV Beograd
16.50 Glasbeni pouk
17.05 Slike sveta
17.35 Poročila
17.40 Tisočkrat zakaj
RTV Ljubljana
18.25 TV obzornik
RTV Beograd
18.45 Na prvem mestu
RTV Ljubljana
19.10 Glasba za vas
19.40 Cik cak
19.54 Intermezzo
RTV Beograd
20.00 TV dnevnik
20.30 Aktualni pogovori

RTV Zagreb
21.15 Opatija 66
RTV Ljubljana
22.00 Zadnja poročila
Drugi spored
RTV Zagreb
18.25 Včeraj, danes, jutri

18.45 Spored JRT
RTV Skopje
19.54 Lahko noč, otroci
RTV Beograd
20.00 TV dnevnik
21.00 Spored italijanske TV
Ostale oddaje
RTV Beograd
16.10 Osnove splošne izobrazbe
19.40 Propagandna oddaja
RTV Zagreb
21.15 Kratek film
21.30 Opatija 66
23.00 Informativna oddaja

PETEK — 7. oktobra

RTV Zagreb
9.40 TV v šoli
10.40 Angleščina
RTV Beograd
11.00 Osnove splošne izobrazbe
RTV Zagreb
14.50 TV v šoli
15.50 Angleščina
RTV Beograd

16.10 Osnove splošne izobrazbe
17.55 Poročila
RTV Zagreb
18.00 Mali pegasti deček
RTV Ljubljana
18.25 TV obzornik
18.45 Tiskovna konferenca
RTV Ljubljana
19.30 Narodna glasba
19.54 Intermezzo
RTV Beograd
20.00 TV dnevnik
RTV Ljubljana
20.30 Cik cak
20.35 Plesne nogavice — film
22.00 Zadnja poročila

Drugi program
RTV Zagreb
18.25 Včeraj, danes, jutri
18.45 Mladinska oddaja
19.30 Narodna glasba
RTV Skopje
19.54 Lahko noč, otroci
RTV Beograd
20.00 TV dnevnik
21.00 Spored italijanske TV
Ostale oddaje
RTV Zagreb
20.30 Opatija 66
22.00 Informativna oddaja

TELEVIZIJA

BLAGOVNICA RADOVLJICA

(poleg avtobusne postaje v prvem nadstropju)

Priporočamo ugoden nakup:

konfekcije — perila — pletenin — posteljnine — vsakovrstnih odej — usnjene galanterije — preprog in plastičnih mas — metrskega blaga.

Obiščite nas!

Trgovsko podjetje »Murka
Lesce

Obrtno podjetje »KAMNOSESTVO« cementni izdelki in pekarstvo Kranj sprejme:

1 delavca za priučitev na strojih

1 delavca za pomožna dela

Prijave sprejema uprava podjetja v Kranju, Koroska 47.

Vodovod za Hraše in Tatinec

Poročali smo že, da je komunalno podjetje Vodovod iz Kranja začelo graditi vodovod za naselji Hraše in Tatinec. Vasi sta bili doslej vezani le na vodnjake in tamkajšnji potok. Prebivalci so sklenili, da bodo pri gradnji pomagali s samopriskom, za

glavni vod so se obvezali, da bo vsaka hiša izkopala 50 metrov jarka, stranske priključke k vsaki hiši pa bodo uredili sami.

Dela potekajo zelo dobro in upajo, da bo glavni vod dograjen do konca meseca oktobra. Od zajetja v Cadov-

ljah do vasi Tatinec bo vod dolg 2.660 metrov, položili pa bodo azbestne cevi, profila 80 mm. Na več kot polovico tras so cevi že položene, jarki pa bodo prav kmalu zasuti. Vaščani pri delih zelo marljivo pomagajo.

Tudi kostanja dovolj

Kostanj, ki bo dozorel prihodnji mesec po vsej Gorenjski in tudi v drugih krajih Slovenije, letos lepo kaže. Zanimivo je, da bo precej debelejši kot prejšnja leta, ki so bila bolj sušna. Torej bo letos, ob dokaj dobri letini borovnic, gozdnih jagod, malin in gob, tudi dosti kostanja.

— č

Mostove bodo obnovili

Leseni mostovi na cesti Radovljica — Kamna gorica — Podnart že dlje niso dovoljevali večje obremenitve. Zato jih je Cestno podjetje iz Kranja v tem tednu začelo obnavljati. Most v Kamni gorici bodo v celoti obnovili, zaradi boljšega pretoka vode pa bodo odstranili tudi

vmesni oporni steber. Kot most v Kamni gorici bodo tudi ostali mostovi okrepili z železnimi nosilci in njihova nosilnost ustrezala prometu na tej cesti, ki je bila pred kratkim asfaltirana. Računajo, da bodo z deli pri gradnji oz. obnovi mostov zaključili do konca meseca oktobra.

GLAS

KDO BO MOČNEJSI? — Kdo bo močnejši ali karambolirani osebni avtomobil Volkswagen, ki že več kot mesec dni stoji na Partizanski cesti v Kranju, ali otroci, katerim nudi, čeprav na nepravem mestu, obilo zabave. V bobro proti pozabljenemu avtomobilu so posegli tudi odrasli, saj mu skoraj vsako noč odneso kakšen še uporaben del. Avtomobila je vedno manj. Morda bo le »skopnel« pred prvim snegom? — Foto: F. Perdan

Velika proslava Prešernove brigade Prihodnje leto v Stražišču

Sedma udarna brigada Franceta Prešerna, ki je dobila svoj domicil v Kranju, bo imela veliko proslavo prihodnje leto. Prireditve bo združena s proslavami občinskega praznika te občine. Za kraj tega velikega dogodka pa je določeno Stražišče pri Kranju.

To je bil eden izmed glavnih zaključkov odbora te partizanske enote na seji v ponedeljek, 3. oktobra. Za ta kraj proslave so se odločili zlasti zato, ker je tu možna široka organizacija prometa in dostopa obiskovalcev in

ker je bilo s tega območja veliko borcev v imenovani partizanski enoti. Hkrati so odstopili od obletnice ustanovitve te brigade — 12. julij 1943 — ter združili proslavo z občinskim praznikom, ker bo tako olajšana celotna organizacija in bo sam dogodek kakor tudi občinski praznik dobil globljo vsebino.

Med najobsežnejše priprave na to prireditev pa vsekakor tudi zbiranje gradiva za knjigo o tej enoti, ki naj bi bila dotiskana do proslave — 30. julija prihodnje leto. Vse potrebne spise in slikov-

ni material morajo zbrati do konca septembra. Zato vabijo vse borce imenovane enote, da napišejo svoje spomine na dogodke ali vsaj javijo svoj naslov odboru za proslavo pri ZB v Kranju ali pa uredništvu zbornika Prešernove brigade v Ljubljano, Bethovnova 10.

K. M.

Priznanji za kranjske in begunjske gasilce

V prostorih družbenopolitičnih organizacij v Begunjah je bila pretekli teden prisrčna slovesnost. Občinska gasilska zveza Radovljica jo je priredila gasilcem, ki so se iz Karlovca vrnili z zlato medaljo. Ob tej priložnosti sta govorila poveljnik občinske gasilske zveze tov. Pogačar in njen predsednik tov. Klinar. Ko je tov. Pogačar čestital gasilcem, je med drugim dejal: »Ponosni smo na vas, ker niste predstavljali samo gasilce ali Gorenjsko, temveč Jugoslavijo, saj je bilo to mednarodno tekmovanje. Ponosni smo tudi zato, ker ste v skupini 92 enot, v katerih ste tekmovali, bili NAJMLAJŠI TEKMOVALCI«. V Begunjah že tradicionalno skrbi za mlad gasilski naraščaj.

Vodja tekmovalne ekipe

Niko Legat pa je pripovedoval v kako težkih razmerah so se vadili. Zlata kolajna je rezultat redne vaje. »Včasih, ko je deževalo, smo se urili kar med kravami pod odprtimi hlevi v Poljčah«, je dejal Niko.

Drugi dan so bili gasilci na sprejemu, ki ga je priredila republiška gasil. zveza in mestni svet Ljubljana. Ob tej priložnosti so gasilci BEGUNJ, HRASTNIKA, ANHOVEGA in LJUBLJANE prejeli najvišje gasilsko odlikovanje Slovenije. Z gasilsko plamenico pa so bile odlikovane še gasilske enote Kranja in Ljubljane za izredno uspešno in požrtvovalno delo pri reševanju in odstranjevanju posledic velike letalske nesreče na Brniku.

Jože Vičič

Na avtobusih Avtoprometa petdeset odstotkov popusta za študente in dijake

Na pobudo Kluba kranjskih študentov in na svojo pobudo je avtobusno podjetje »Avtopromet Gorenjska« v Kranju sklenilo, da bo študentom in dijakom v letošnjem šolskem letu nudilo pri nabavi mesečnih vozovnic 50 odstotkov popusta. Popust bo veljal za dijake in študente vseh neobveznih šol (srednje in visoke šole).

Mesečno vozovnico lahko dobi vsak dijak ali študent od svojega stalnega bivališča do kraja, kjer je šola. Edini pogoj za pridobitev vozovnice je, da mora zanjo plačati znesek za 52 voženj oziroma 26 voženj v obe smeri. Za manjše število voženj podjetje ne izdaja mesečnih kart s popustom. Vendar pa se študent ali dijak s to karto, v smeri, ki je označena na njej, lahko pelje večkrat. Na

primer: Mesečna karta s 50-odstotnim popustom za smer Kranj-Ljubljana-Kranj stane šest tisoč 760 starih dinarjev. S to karto pa se v enem mesecu na tej progi lahko pelje tudi stokrat ali večkrat. Dijaki in študentje marajo za nabavo mesečne vozovnice na začetku vsakega meseca predložiti potrdilo od šole na posebnem obrazcu. (Dovolilnica, obrazec 4-32), ki se dobi v Državni založbi. Mesečna vozovnica velja za vse avtobuse podjetja »Avtopromet Gorenjska«, podjetje pa jih izdaja za vse proge, na katerih vozijo njihovi avtobusi.

Razen te novosti pa bo podjetje uvedlo še dve novi lokalni progi. V presledku vsake pol ure bodo vozili avtobusi na progi Britof-Primskovo-Kranj-Planina-Hitašje in na progi Naklo-Kokrica-Kranj-Labore-Stražišče. Za ti dve progi podjetje ne bo izdajalo mesečnih vozovnic, ker bo na njih enotna cena 50 starih dinarjev. Vse informacije o nabavi mesečnih vozovnic lahko zainteresirani dobijo na avtobusni postaji v Kranju v drugem nadstropju.

A. Zalar

Upokojenci dobri gradbeniki

Jeseniški upokojenci, ki so se odločili za izgradnjo dvorane pri domu upokojencev na Jesenicah v lastni izgradnji, so se izkazali kot dobri gradbeniki. Čeprav sami, so novo dvorano na surovo dogradili. Sedaj vzdavajo okna, urejajo notranja dela in ni več dvoma, da dvorana pred zimo ne bi bila izročena.

na svojemu namenu. Za otvoritev novo dograjene dvorane, ki bo služila za sestanke in razne prireditve, bodo pripravili kulturni program, o katerem že razmišljajo. Z dograditvijo dvorane bo jeseniški dom upokojencev eden najlepših v Sloveniji in edini, ki ima lastno dvorano. U.

GLAS - vaš prijatelj!

Avstrijski planinec zašel

V noči od sobote na nedeljo je v Julijskih Alpah zašel avstrijski planinec Franz Hauser iz Celovca. V Prisanškem oknu je zgrešil markirano pot in obtičal v neki razpoki, od koder ni mogel nikamor več. Skupina šestih reševalcev iz Kranjske gore ga je rešila in pripeljala v dolino. Na vso srečo je ostal nepoškodovan, in je bil le močno izčrpan. — sš

Uboj na Kokrici

Zvedeli smo, da se je v soboto (1. oktobra) ob 20. uri na Cesti JLA 41, blizu Kokrice, dogodil uboj. Stanislav Čemažar iz Kokrice je iz še nepojasnjenih vzrokov do smrti zabodel z nožem Ivana Jakopina, miličnika Postaje milice Brdo.

Pozivamo občane, ki bi karkoli vedeli povedati, kje je bil pokojni Jakopin v soboto ob 18. ure naprej, naj to sporočijo Okrožnemu sodišču v Kranju. — sš

16 metrov pod cesto

V soboto, nekaj po 6. uri, se je na cesti I/1a blizu

Mojstrane hudo ponesrečil voznik Emil Rihtaršič z Jesenic. Ko je vozil z Jesenic proti Mojstrani ga je v ovinku nenadoma začelo zanašati. Zapeljal je v jarek na desni strani ceste, se prevrnil na streho in po njej drsel kakih 16 metrov. Voznik je bil hudo ranjen, na vozilu pa je škoda za 15.000 novih dinarjev.

Nesreča v tunelu

V nedeljo ob 15.30 se je na cesti II. reda Bled-Bohinj v tunelu na Bledu prevrnil in hudo ranil motorist Miha Burja, doma iz Bohinjske Beke. Burja je pripeljal v tunel s precejšnjo hitrostjo. Ker je zagledal pred seboj parkiran osebni avtomobil je naglo zavril, pri tem pa se je zaradi velike hitrosti in mokre ceste prevrnil. Hudo ranjenega so odpeljali v jeseniško bolnišnico.

Deklica pod motorjem

Na cesti II. reda v vasi Britof se je v petek, nekaj po 14. uri hudo ponesrečila 5-letna Lejca Kristanc iz Britofa. Deklica se je peljala s skirojem po cesti, ko je za

njo pripeljal z motorjem Franc Ostrman iz Luž. Otrok je nenadoma zapeljal na sredino ceste, zato motorist nesreče ni mogel preprečiti. Hudo ranjeno deklenco so prepeljali v zdravstveni dom Kranj.

GLAS

IN URADNI VESTNIK
GORENJSKE

Izdaja in tiska CP »Gorenjski tisk«, Kranj, Koroska cesta 8. — Naslov uredništva in uprave lista: Kranj, Staneta Zagarja 27 — Tekoči račun pri SDK v Kranju 515-1-135. — Telefoni: redakcija 21-835, uprava lista in naročniška služba 22-152, malooglasna služba 21-19 int. 03. — Naročnina: letna 20.—, polletna 10.— in mesečna 1,70 novih dinarjev. Cena posameznih števil 0,40 novih dinarjev. — Mali oglasi: za naročnike 0,40 in nenaročnike 0,50 novih dinarjev beseda. Neplačanih oglasov ne objavljamo